TIETÄJÄ

TEOSOFINEN AIKAKAUSKIRJA

4:s v. Helsingissä, Joulukuun 15 p:nä 1908 N:o 12

TIETÄJÄ.

— Ilmestyykö Tietäjä ensi vuonna?

— Ilmestyy. Tietäjä ilmestyy vuonna 1909 kuten tänäkin vuonna kerran kuukaudessa 32-sivuisena, kansilehteä lukuunottamatta. Sen hinta on koko vuodelta Suomessa 5 markkaa, Amerikassa 1 1/2 dollaria, Venäjällä 2 ruplaa ja Ruotsissa 4 kruunua, postimaksut siihen luettuna.

— Mistä se tilataan?

— Joko suoraan toimitukselta, os. Bulevardink. 17, Helsinki, tai postin kautta tai asiamiehiltä. Vanhoilla tilaajilla on erityinen etuoikeus (katso alempana „Tilaatteko?").

— Tapahtuuko muutos Tietäjän ohjelmassa?

— Ei. Ohjelman henkinen puoli pysyy samana. Tietäjän tarkotus on kasvattaa kansaamme, herättää sitä itsenäisesti ajattelemaan, kertoa sille mitä viisaat tietävät elämästä ja kuolemasta sekä innostaa sitä totuutta etsimään ja jalosti elämään.

— Voiko lyhyesti sanoa mikä on Tietäjän elämänkatsomus?

— Tietäjä uskoo ihmisten veljeyteen. Veljeys on luonnon ja elämän tosiasia. Elämä on yksi ja me olemme kaikki — kaikki ihmiset, kaikki eläimet, kaikki luontokappaleet — saman Elämän lapsia. Meidän kärsimyksemme johtuvat siitä, että rikomme tätä suurta veljeyden ja yhteyden lakia vastaan. Onnellisiksi ja autuaiksi me tulemme vain siinä määrin kuin me ajatuksissamme, tunteissamme, sanoissamme ja teoissamme toteutamme veljeyden, rakkauden ja totuuden ihannetta. Totinen siveysoppi perustuu veljeyden ja henkisen yhteyden tosiasiaan. Tätä teosofista siveysoppia Tietäjä opettaa ja julistaa.

— Onko muita puolia Tietäjän maailmankatsomuksessa?

— On. Tietäjä uskoo ja tietää, että kaikki ihmiskunnan uskonnot ovat sisaruksia keskenään, saman äidin tyttäriä, oksia samasta puusta. Tietäjä ei suosi toista uskontoa toisen kustannuksella. Ei se tahdo kääntää ketään ihmistä pois hänen omasta uskostaan, mutta se tahtoo osottaa ja todistaa, että kaikissa uskonnoissa on opetettu samaa, että kaikki uskonnot ovat ilmituoneet saman suuren Elämän Totuuden, joskin välistä hieman poikkeavalla tavalla. Tietäjä näyttää, että ihmiset ovat kaikkina aikoina ja kaikkialla etsineet totuutta — etsineet ja löytäneet. Elämän Jumala kuuntelee lastensa rukouksia: ei Hän jätä pimeyteen sitä, joka valoa pyytää. Aina on sama laki vallinnut: se joka etsii hän löytää, se joka kolkuttaa, hänelle avataan. Tuhansia ja miljoonia vuosia sitten ovat uskaliaat ja päättäväiset totuuden etsijät löytäneet saman Totuuden Helmen, joka vielä tänäpäivänäkin on löydettävissä. Tämä näkyy uskonnoista, jotka kaikki viittaavat samaan Elämän Alkulähteeseen.

— Tietäjä uskoo siis, että ihminen voi löytää totuuden, ettei hänen tarvitse tyytyä sokeaan uskoon?

— Ei missään tapauksessa sokeaan uskoon. Tieto on vaikeasti saavutettavissa, mutta järkiperäinen vakaumus on jokaisen palkinto, joka tutkii ja etsii.

— Miksi tieto on vaikeasti saavutettavissa?

— Siksi että tosi tiedon olemus on elämää, on taitoa, on omaa. Tosi tieto ei ole ulkopuolelta saatua, se ei ole vain ymmärryksen omaisuutta, vaan se on ihminen itse, joka on kasvanut — kasvattanut itsensä — elämän ja kuoleman tietäjäksi.

— Mutta olisihan sitä valmis antamaan vaikka mitä saavuttaakseen tietoa elämästä ja kuolemasta!

— Niin, kysymys ei olekaan siitä, että antaisi „vaikka mitä“, sillä tieto ei tule muille kuin niille, jotka antavat oman itsensä.

— Totuuden tiedon saavuttaminen on siis omasta itsestään luopumista?

— Niin on, ja myöntäkää, että se ei ole helppoa. Ihminen ei tunne itseään. Vasta kun hän alkaa henkisesti pyrkiä, herää hänessä koko hänen alempi minänsä, hänen itsekkyytensä, hänen eläimellisyytensä hengen ponnistuksia vastustamaan. Ei ihmettä, että tiedon tietä on kutsuttu kaidaksi tieksi. Se on „partaveitsi-tie“ kuten Buddha sanoi.

— Turha kai niin muodoin on kehottaa ihmisiä totuuden tietoa etsimään?

— Ei ollenkaan turha. Ihminen on kuolematon henki, joka syntyy jälleen maan päälle. Mitä hän ei tänään ole saavuttanut, sen hän huomenna tai ylihuomenna saavuttaa. Pääasia on, että hän alkaa pyrkiä. Sillä lopulta hänen on se saavutettava.

— Ihminen saa siis tehdä tulevaisuuden työtä? Eikö tämä ole liian vähän tyydyttävää nykyhetken vaatimuksia silmällä pitäen?

— Ei ollenkaan. Ihminen voittaa äärettömän paljon nykyhetkelläkin. Sanoin vastikään, että hän saavuttaa järkiperäisen vakaumuksen sokean uskon asemesta. Eikö tämä ole kallis voitto? Koko elämä hänen silmissään muuttuu. Missä ennen oli pimeyttä, siellä nyt päivä paistaa. Yön peikot ovat hävinneet, hävinnyt on turha pelko ja turha kärsimys. Ihminen on voittanut varmuuden, horjumattoman varmuuden elämän ja kuoleman asioissa.

— Koska nyt Tietäjän maailmankatsomus on tuommoinen, millä tavalla Tietäjä sitä muodollisesti ohjelmassaan toteuttaa?

— Samalla tavalla kuin tähänkin saakka: eri aloilta otetuilla teosofisilla kirjotuksilla.

— Eikö voi ilmaista mitään erityistä puolta ensi vuoden ohjelmasta?

— Yksi seikka voidaan mainita. Tietäjä tulee ensi vuonna jatkuvana kirjotuksena sisältämään kertomuksen Mestarein esiintymisestä Teosofisen Seuran ja teosofisen liikkeen yhteydessä. Tiedättehän ketä Mestarit ovat? He ovat juuri noita Tietäjiä.

— Heitä siis elää tänäpäivänä ruumiillisesti?

— Elää tietenkin. Teosofisen liikkeen varsinaisina alkuunpanijoina oli kaksi ylevää Mestaria: madame Blavatsky oli ainoastaan heidän opetuslapsensa ja lähettiläänsä.

— Ja nämä Mestarit ovat esiintyneet Teosofisen Seuran yhteydessä, ovat teosofeille näyttäytyneet?

— Niin ovat.

— Ja Tietäjä aikoo ensi vuonna kertoa niistä asioista?

— Niin aikoo. Tulee Tietäjä sisältämään muitakin huomiota ansaitsevia ja mieltä kiinnittäviä asioita, mutta paras on olla niistä edeltäkäsin puhumatta. Tammikuun numerossa kerrotaan tarkemmin ensi vuoden ohjelmasta. Toimituksen hartaana pyrkimyksenä on oleva eräitten uutuuk-

sien ja parannusten kautta saada Tietäjä mahdollisimman rikassisältöiseksi ja monipuoliseksi.

Tilaatteko?

— Tilaatteko Tietäjän ensi vuodeksi?
— Tilaan tietysti.
— Tilaatteko asiamiehen kautta?
— En, vaan suoraan toimitukselta.
— Silloin teidän ei tarvitse tehdä mitään. Ei mitään vaivoja, ei mitään menoja yli tilausmaksun.
— Kuinka niin?
— Tammikuun numero 1909 lähetetään teille 5 markan jälkivaatimuksella. Toimitus maksaa postikulungit.
— Vai niin. Mutta mistä toimitus tietää lähettää minulle?
— Toimitus lähettää kaikille vanhoille tilaajille, jotka eivät ennen tammikuun 1 p:ää ilmota sille, etteivät halua Tietäjää vuodeksi 1909.
— Sepä mukava. Siis odotan rauhassa.

Asiamiehet!

— Oletteko Tietäjän asiamies?
— Olen, ja ensi vuodeksi aionkin hankkia monta tilaajaa.
— Sepä hyvä. Koettakaa siis mikäli mahdollista lähettää toimitukselle luettelo tilaajistanne jo ennen tammikuun 1 p:ää, ettei toimitus lähettäisi Tietäjää jälkivaatimuksella niille vanhoille tilaajillenne, jotka nyt teidän kauttanne uudistavat tilauksensa.
— Koetan.

Lisää voimia työhön!

— Tahdotteko ruveta Tietäjän asiamieheksi ja koota sille tilaajia vuodeksi 1909?
— Olenpahan sitä ajatellut. Tietäjä on hyvä olemassa, ja hyvä, jos se leviäisi. Mitenkä se asiamieheksi rupeaminen käy päinsä?

— Hankkikaa oman tilauksenne lisäksi yksi uusi tilaaja, joka ei ennen ole tilannut, niin saatte molemmat tilaukset 10 % alennuksella, siis 9 markalla, jonka summan lähetätte toimitukselle. Asiamiehille myönnetään 10 % alennus, siis joka tilauksesta 50 penniä. Jos hankitte 10 tilaajaa, saatte täten oman Tietäjänne ilmaiseksi.

Hylkäättekö?

— Onko niitä, jotka eivät tilaa Tietäjää ensi vuodeksi?

— Saattaa olla joitakuita.

— Kuinka niiden käy, kun heille lähetetään tammikuun numero jälkivaatimuksella?

— Heidän ei käy mitenkään, mutta jos he tahtovat olla veljellisiä toimitusta kohtaan ja säästää toimituksen vaivoja ja varoja, niin he ystävällisesti ennen tammikuun 1 p:ää ilmottavat toimitukselle, etteivät aio tilata. Toimituksen silmissä he silloin kaikissa tapauksissa ovat gentlemanneja.

Pekka Ervast.

Ei kiveä kiven päälle . . .

„Ja kun Jeesus meni ulos temppelistä, sanoi yksi hänen opetuslapsistaan hänelle: ‚Mestari, katso, millaiset kivet ja millaiset rakennukset!'. Jeesus vastasi hänelle: ‚sinä näet nämä suuret rakennukset. Tähän ei jätetä kiveä kiven päälle, jota ei maahan jaoteta.“ (Mark. 13: 1, 2).

Miksikä nämä sanat vielä vuosituhansien jälkeen meihin niin ihmeellisesti koskevat, vaikkei meillä pitäisi olla mitään tekemistä juutalaisten temppelin kanssa? Jeesuksen omiin opetuslapsiin ne jättivät unohtumattoman jäljen: sen huomaamme siitäkin, että kaikki kolme „synoptikkoa“ kertoo tämän kohdan miltei samoilla sanoilla. Rakastivatko siis Jeesuksen opetuslapset niin suuresti tuota ulkonaista temppeliä, jossa kyllä moni hurskas ihminen saattoi „pal-

vella Jumalaa", mutta jossa myös paljon tekopyhyyttä ja ajattelemattomuutta asusti — aivan kuin meidänkin kirkoissamme? Eivätkö Jeesuksen omat opetuslapsetkaan olleet oppineet palvelemaan Jumalaa hengessä tarvitsematta ulkonaisia apuneuvoja ja erityisiä pyhiä paikkoja?

Vastauksen näihin kysymyksiin saamme, kun ymmärrämme, että todellisen Mestarin sanat ovat elävää totuutta, jolla aina on yleismaailmallinen ja pysyväinen merkitys, vaikka sanat ulkonaisesti koskevatkin jotakin yksityisseikkaa. Tuo yksityisseikka on ainoastaan kuva, jonka taakse syvempi totuus kätkeytyy. Kun luemme evankeliumeja ja muita pyhiä kirjoja, niin muistakaamme aina, että niiden historiallinen sisällys on vähempiarvoista ja että pääasia aina on se sielullinen opetus, jonka ne voivat antaa. Meidän pitää oppia aina käytäntöön sovelluttamaan ne kaksi kultaista sääntöä, jotka sisältyvät sanoihin „sisäisesti" ja „nyt". Jos on puhe tärkeistä todellisuuksista, niin nämä todellisuudet ovat olemassa meidän päivinämme yhtä hyvin kuin tuhat vuotta sitten, ja ne ovat olemassa sisäisesti, vaikka niiden ulkonainen ilmennysmuoto voikin olla uusi ja erilainen. Syntiinlankeemus, karkotus paratiisista, Noakin arkki, korpivaellus, temppelin rakentaminen, Babelin vankeus ja takaisinpaluu luvattuun maahan — kaikki nämä ja monet muut raamatun kertomukset puhuvat asioista, jotka vielä nytkin ovat todellisuuksia, kunhan vaan huomataan, että ne tapahtuvat sielun sisällä eikä ulkonaisessa maailmassa.

Jos historiallisesti tarkastetaan näitä taruja, voidaan helposti niissä löytää sangen paljon mahdottomuuksia ja liiotteluja. Lapsellista olisi ajatella, että esim. Israelin kansa yli 600,000 hengen suuruisena joukkona olisi 40 ajastaikaa mannaa syöden kuljeskellut Sinain korvessa, jonka pinta-ala on jotenkin sama kuin jonkun Suomen suuremmista lääneistä. Ne kaivot, jotka siinä korvessa löytyivät, eivät riittäisi antamaan päiväksikään vettä sellaiselle joukolle. Historiallisen tapauksen pohjalle on rakennettu taru, joka, niinkuin kirkkoisät suoraan tunnustivat, tahallisesti on epä-asiallinen, jotta älykäs lukija oppisi henkisiä kirjoja ymmärtämään henkisellä tavalla.

Kun tullaan uuteen testamenttiin, niin vielä selvemmin näkyy, että siinä yltyleensä on puhe henkisistä ja vertauskuvallisista asioista. Ne kertomukset, jotka ovat kootut yhteen noiksi ihmeellisiksi evankeliumeiksi, eivät ole umpimähkään valitut vaan vartavasten sommitetut siten, että niiden tulee antaa mystillinen kuva Mestari Jeesuksesta ja hänen

opetuksestaan. Vaikka hyvällä syyllä voidaan sanoa, että puuttuu niin paljon tietoa, jota me pitäisimme ihmeen tärkeänä, niin merkillistä kyllä nuo katkonaiset ja usein näennäisesti ristiriitaiset kertomukset Jeesuksesta jättävät lukijan mieleen elävän kuvan kristikunnan etumiehestä ja tien viittoojasta. Kriitikot osottavat, kuinka epätarkkoja ja mielivaltaisia eri kirjottajat ovat yksityiskohdissa ja sanojen valinnassa ja kuinka aikamääräykset ja paikallisuudet ovat pitkin kertomusta erehdyttäviä. Mutta mitenkä on tämä selitettävissä? Oliko evankelistain totuudenrakkaus niin pieni? Ei, vaan evankelistat pitivät koko ajan silmällä henkisiä todellisuuksia ja antoivat ulkonaisten kertomusten vaikkapa käydä ristiin, jottei kiinnyttäisi kuoreen ja henki unohtuisi.

Tarkastakaamme nyt lähemmin, minkä opetuksen Jeesus tahtoi antaa opetuslapsilleen silloin ja kaikiksi ajoiksi, puhuessaan „temppelin häviöstä". Mitä merkitsi temppeli juutalaisille? Se oli heille välttämättömänä välittäjänä Jumalan ja ihmisten välillä, se oli heille pyhin paikka koko maan päällä, se oli huone, jossa Jumala itse asui. Nyt sanoi Jeesus: siitä ei ole jäävä kiveä kiven päälle. Kaikki välittäjät, kaikki kuvat ja muodot ovat ennemmin tai myöhemmin hävitettävät ja maahan jaotettavat ja voi silloin sitä ihmistä, joka ei ole tuntenut etsikkoaikaansa eikä ole oppinut jo *sisässään* tuntemaan Jumalan! Jos hänen jumalanpalveluksensa on riippunut kiinni ulkonaisissa muodoissa ja jossakin ulkonaisessa eristetyssä piirissä, niin hän jää ilman temppeliä, hän jää olemaan niinkuin huuhkaja hävitetyssä kaupungissa.

Jos katsomme vielä laajemmalta kannalta näitä sanoja, niin mitä ne merkitsevät kaikille ihmisille? Eikö temppeli ole juuri tämä ruumiillinen elämä, joka on meille annettu lahjaksi, jotta siinä ja sen kautta oppisimme palvelemaan henkeä ja totuutta sisäisesti. Tästä kaikesta näkyvästä ei jää kiveä kiven päälle! Emme voi viedä mukanamme maan päältä yhtään tikkua, kaikki täytyy meidän jättää jälkeemme, mikä ei ole tullut sisäiseksi sielulliseksi omaisuudeksi.

Kuinka usein unohdamme tämän tosiasian, jota ei kukaan kuitenkaan voi kieltää. Jeesuksen sanat käskevät meitä ikuisen kuolemattoman järkemme valossa katselemaan koko personallista elämäämme ja joka hetki tunnustamaan levollisesti ja nurkumatta: tästä ei jää kiveä kiven päälle. Se mikä on näkyväistä, on olemassa sitä varten että se jättäisi sieluun jonkun jäljen ja että se olisi pohjana ajatusten ja tunteitten toiminnalle. Kun ihminen rakentaa itselleen kauniin talon, somistaa sen sisältä ja ulkoa sieväksi ja kodikkaaksi, perus-

taa perheen ja kasvattaa lapsensa „kunnon kansalaisiksi“, niin muistakoon hän, että siitä ei jää kiveä kiven päälle, vaan että ainoa todellinen hyöty siitä on se oppi ja jalostus, minkä työ ja toiminta on jättänyt sieluun. Jos tämä aina muistettaisiin, ei olisi niin sydäntäsärkeviä pettymyksiä ja hyvästijättöjä vaan otettaisiin tyyneemmin vastaan se, minkä kohtalo kullenkin suopi.

Itämailla on sisäänpäin vetäytymisen kautta saavutettu paljon lujempi mielen tasapaino kuin länsimailla. Kun tänä vuonna Konstantinopelin tiheimmin asutuissa osissa yön aikana syttyi suuria tulipaloja vallankumouksen sekamelskassa, kun liekit raivosivat ja omaisuuden pelastaminen ahtailla kaduilla oli tuiki mahdoton, nähtiin monenkin levollisena istuvan asuntonsa ulkopuolella jalat ristissä katsellen liekkien tuhotyötä ympärillään ja luottaen Allahin armolliseen tahtoon, vaikka vuosien aikana koottu omaisuus hetkisessä hävitettiin. Jos vaan tähän välinpitämättömyyteen maallisista yhdistyisi täydellinen toimintahalu ja innokas uutteruus, niin olisi sopusointuisen ihmisen ihanne paljon lähempänä kuin nyt, jolloin ihmiset usein voivat katkeroittaa koko elämänsä jotakin pikkuasiaa murehtimalla ja huolehtimalla. Murhe siis pois eikä kuitenkaan sijalle velttous!

Kaikki se kauneus, joka ulkonaisena ilmenee, on ohimenevää pilvikauneutta, mutta todellista on ainoastaan se kauneus, jonka jokainen on voinut istuttaa omaan sieluunsa. Sentähden on talvi luonnon taloudessa yhtä arvokas kuin kukoistava kesä; talvella vedetään kuvataulut syrjään ja kysytään: oletteko osanneet painaa mieliinne pysyväisiä muistoja Kaikkivallan kauneudenverhoista? Kun mystikko vetäytyi sisäänpäin ja ankaralla itsekasvatuksella pyrki puhdistamaan sieluansa otolliseksi astiaksi jumalalliselle elämälle, niin kauneudenvalvojat sanoivat, että hän halveksi luonnon puhdasta kauneutta ja Jumalan kätten tekoja, mutta silloin unohdettiin, että sielu voi ulkonaisesta luonnon sopusoinnusta ottaa vastaan ainoastaan sen verran kuin siinä itsessään on sille vastakaikua. Rauhattomat matkailijat kulkevat maailman päästä päähän ja koettavat omistaa kauneimman mitä tämä maa voi tarjota. He katselevat taidekokoelmissa vuosituhansien kauneusunelmia, seisovat suurenmoisten vesiputousten partailla ja kiipeilevät juhlallisilla Alpeilla. Mutta mitä siitä kaikesta on hyötyä, jos heillä sisässään kaiken aikaa on kalvava epäsointu ja tyytymättömyys ja uskon puute? Eivät he voi silloin mitään viedä mukanaan. Liikuttavaa on sen sijaan lukea kertomuksia vanhan ajan erakoista, jotka

lapsellisella ilolla ylistivät Jumalaa kaikista pienimmistäkin hänen rakkautensa ilmauksista, yksinäisestä kukasta, joka kasvoi majan ulkopuolella, tai linnusta, joka yöllä viritti sopusointuisia säveleitä heidän valvoessaan paastoten ja mietiskellen. He rakensivat *sisässään* temppeleitä eivätkä tarvinneet kasata kiviä kivien päälle.

Jos rohkeasti mennään eteenpäin johtopäätösten lankaa myöten, tullaan pakostakin siihen tulokseen, että „pyhä omistusoikeus“ on suuri ajallinen harhakäsite, jonka ihmiset ovat itselleen tekaisseet ja viimein itsekin alkaneet siihen uskoa. Luonnonlapsi ei vielä voi käsittää, kuinka metsä tai järvi tai vesilähde voisi olla kenenkään ihmisen omaisuutta. Kaikkihan on Luojan omaa ja ihmisten yhteisesti käytettäväksi annettu. Ja jos korkeammalta tasolta katsellaan asiaa, niin naurettavaahan on ajatella, että ihminen, henkinen minätajunta omistaisi jotakin erikoista näkyväisessä maailmassa. Mutta jos hän jotakin omistaa, niin hän omistaa *kaiken* sen nojalla, että hän on Jumalan poika ja valtakunnan perillinen.

Merkitseekö tämä, että valistunut ihminen tulee vaativaksi ja tahtoo, että muut ihmiset hänelle antaisivat, mitä he pitävät omanaan? Ei suinkaan! silloinhan hän samalla tunnustaisi, että tätä näkyväistä voidaan omistaa. Ei hän totuuden tiedolla saa raskauttaa tietämättömiä. Pitäköötkin he sen, jota he luulevat voivansa pitää, ja hän itsekin voi yhä edelleen säilyttää hallussaan sen, mitä hän maailmassa välttämättömästi tarvitsee. Missä sitten on ero tiedon ja tiedottomuuden välillä? Se on ennen kaikkea sisällisesti, mielenlaadussa. Apostoli sanoo: „Aika on lyhyt; olkoot sentähden ne, joilla on vaimot, niinkuin ei heillä olisikaan . . . Ja ne, jotka ostavat, niinkuin eivät saisi sitä pitää; ja olkoon ne, jotka tätä maailmaa käyttävät, niinkuin eivät sitä käyttäisi, sillä tämän maailman asu katoaa“. (1 Kor. 7: 30, 31 uusin käännös). Siinä on salaisuus. Todellinen kristitty ei pidä itseään mitään omistavana tässä maailmassa eikä kuitenkaan vaadi, että kenenkään muun tarvitsisi hänelle jotakin antaa „omastaan“ eli siitä, mitä toinen pitää omanaan. Jos hän vaatisi, että varakkaitten pitää ilman muuta jakaa omaisuutensa köyhille, niin hän sillä eksyisi uskomaan, että ihmisellä voi olla joku *oikeus* toiseen tai toiseen osaan näkyväistä luontoa. Se on kaikki hänen omansa henkisesti, mutta osia siitä hän voi erottaa käytettäväkseen ainoastaan mikäli niitä suopi oma työ ja karman laki. Kristillinen sosialismi on siinä, että ihminen oppii ottamaan kaikkeen osaa vaatimatta kuitenkaan mitään itselleen.

Onko tämä ainoastaan kaunista tunteellisuutta? Ei, se on luonnon järkähtämätön kehityksen laki. Muinais-intialainen viisaustiede sanoi, että on kaksi tietä olemassa, pravritti ja nivritti [1]): edellistä kulkiessaan ihminen kokoo itselleen ja suurenteleikse, jälkimäistä kulkiessaan hän koettaa yhä enemmän sälyttää pois päältään ja jättää tavara niille, jotka sitä vielä tarvitsevat. Tämä kieltäytyminen ei koske ainoastaan maallista omistusta vaan se nousee yhä korkeampiin piireihin ja sisältää lopuksi koko itseydestä luopumisen, jolloin sielu paljaaksi riisuttuna heittäytyy oman jumalallisen luontonsa varaan. Kun pravritti on kuljettu loppuun, pitäisikö silloin kääntyä takaisin ja palata tiedottomuutta kohden vai onko jatkettava eteenpäin uutta uraa, nivrittin jumalallista polkua? Tähän kysymykseen täytyy jokaisen ihmissielun kerran vastata.

Mutta ei yhdellä hyppäyksellä taivasta tavoteta. Ensin on kohottava yhä korkeampiin piireihin, siis näkyvästä maailmasta ruveten ajatusten ja tunteitten maailmaan. Kun on lopullisesti tunnustettu sydämessä eikä ainoastaan huulilla, että kaikesta näkyvästä ei jää kiveä kiven päälle, niin alkaa „taivaallisten" tavaroitten kokoominen, s. o. puhtaitten, sopusointuisten, voimakkaitten ja laajojen ja ennen kaikkea tosien ajatusten luominen. Jokaisesta elämäntapauksesta on löydettävä se opetus, joka siinä piilee, jokaisen näkyväisen kappaleen ja olomuodon takaa on etsittävä sen henkinen vastaavaisuus ja aate. Jos nämäkin muistokuvat ja aatteet ovat katoovaisia ikuisuuden kannalta nähtyinä, niin ne ainakin ovat paljon todellisempia ja pysyvämpiä kuin ulkomaailman „elävät kuvat", jotka väsyttävässä kirjavuudessa vierivät silmien ohi. Ajatuksen maailma on kaikille avoinna. Siinä on arvaamattomia aarteita kenen tahansa otettavissa. Siinä maailmassa ei tarvitse pelätä ryöstöjä, anastuksia, nylkemisiä ja sortoa; jos ken tahtoo pitää kiinni jostakin hyvästä ajatuksesta, ei sitä ajatusta mikään voima häneltä voi riistää. Ei ole siinä maailmassa taistelua olemassaolosta, mikään ajatus ei ole toisen tiellä vaan kaikki mahtuvat rinnakkain äärettömän avaruuden syliin, joka ei milloinkaan tule niitä täyteen ja tulvilleen. Näkyvässä maailmassa on "aholoista arpa lyöty, pantu vaarnat pellon päähän", mutta näkymättömässä on edessämme, sivullamme, joka puolella tavaraa, jota ilmaiseksi ken tahansa saa, joka vaan kätensä kurkottaa.

---

[1]) Samat, joita Aate kutsuu „ylöspäisiksi ja alaspäisiksi kaariksi".

Suuri ajattelija Ruskin on sattuvasti kuvannut, kuinka ymmärtämättömiä ihmiset ovat pyrkiessään suurmiehiä tapaamaan voidakseen kerskailla heidän tuttavuudestaan ja toiset taas nurkuvat sitä, etteivät voi olla mukana „suuressa maailmassa", älykkäitten ja etevien ihmisten seurassa. Ja kuitenkin silmä näkee vain ulkonaisimman kuoren ihmisestä. Mutta ihmiskunnan suurmiesten todellinen sielu on säilytettynä heidän teoksissaan, joita köyhäkin ja syrjässä eläjä voi hankkia ja niihin tutustumalla nauttia suurten miesten seurasta.

Kaikilla inhimillisillä aloilla nähdään, kuinka erinomaisen tärkeä olisi käsittää se suuri totuus, joka ilmeni Jeesuksen vakavissa sanoissa: „siitä ei jää kiveä kiven päälle." Kuinka paljon onkaan temppeleitä, joita kunakin aikana pidetään jumalallisessa kunniassa! Kristilliset jumaluusoppineet ovat muutamien salaisten lauseitten pohjalle rakentaneet mahtavan oppirakennuksen, johon he koettavat saada mahtumaan maan ja taivaan suurimmat totuudet. Aika ja tottumus on saanut aikaan sen, että tämä oppirakennus monenkin mielestä tuntuu itse Jumalan rakentamalta ja ikuisesti pysyvältä. Juuri niin juutalaisetkin Jeesuksen aikana luulivat, että maailman loppu heti tulisi, jos Jumalan käskystä rakennettu Jerusalemin temppeli hävitettäisiin. Sentähden herättikin rajatonta hämmästystä ja suuttumusta, kun Jeesus aivan tyynesti ilmotti, ettei koko temppelistä jäisi kiveä kiven päälle. Jeesus ei sillä tuominnut itse temppeliä: hänhän itse siellä opetti ja kutsui sitä „Jumalan huoneeksi", mutta kukin huone palvelee aikansa ja sitten tarvitaan uusi. Nytkin luullaan että koko kristillisyys, koko jumalisuus häviäisi maanpinnalta, jos nuo tärkeät dogmit perisynnistä, Jumalan vihasta, sovitusuhrista ja ikuisesta kadotuksesta jätettäisiin syrjään. Kaukana siitä! kaikki nämä temppelin kivet tulevat maahan jaotettaviksi ja niiden raunioille tullaan rakentamaan vielä ihanampia täydellisempiä temppeleitä ja näiden rauettua elää yhä ihmiskunta ja pyrkii eteenpäin ikuista ihannetta kohti. Henki on aina sama huonossakin temppelissä, mutta se henki ei tule aina toimeen yhtä ahtaissa puitteissa. Juuri se mitä monet vanhoilliset pitävät kaikkein oleellisimpana kristinuskossa, nimittäin ulkonainen kuori, se tulee kerrassaan murtumaan ja on jo alkanut murtua. Kaikkein etevimmät kristikunnan edustajat ovat jo suoraan lausuneet, että todellinen kristinusko tulee toimeen ilman juutalaisuuden ja katolisuuden „temppeleitä" ja voi kestää yhtä voimakkaana, vaikka se itseensä sulattaakin salaisen viisauden ikivanhoja oppeja selvitykseksi ja täydennyksesi. Ja jos

kristinusko (niinkuin joku muu uskonto) on jotakin todellista, niin se kai merkitsee, että Jeesus Kristus, jolle on annettu „valta taivaassa ja maan päällä", vielä elää ja vaikuttaa, ja silloin hän kaikkien lahkojen ja lahkolaisuskojen yläpuolella, antaa elämää ja voimaa kaikkiin liikkeisiin, mitkä tarkottavat uskonnon ja totuuden etsimisen palauttamista länsimaisiin kansoihin, jotka ovat hänen huolenpitoonsa uskotut ja kaipaavat hänen johdatustaan. Ne temppelit, jotka hän on sallinut rakentaa heikkojen ihmissielujen kasvattamiseksi, ne hän myös sallii kukistaa, kun ne ovat muuttuneet ummehtuneiksi suojiksi ja kun akkunat vuosisataisen pölyn peitossa eivät laske Jumalan kirkasta päivää paistamaan sisälle.

V. H. V.

MIKSI USKON TEOSOFIAAN?

IV.

Siksi, että se vetoaa ja perustuu *ehdottomaan* persoonattomaan oikeuteen.

Tämän kirjotussarjan ensimäisessä osassa väitin, että näistä neljästä vastauksesta olisi joko ensimäinen tai viimeinen tyhjentävä. Nyt katsomme, miten teosofia osaa vastata mitä ankarimpaan oikeusvaatimukseen.

Kaikkein ensiksi uskallan väittää, että teosofialla on ehdoton mestaruus tällä alalla. En ollenkaan väitä, ettei kaikilla muilla ajatus- ja tutkimussuunnilla olisi yhtä hyvää ja pyhää oikeutta käsitellä tätä tärkeätä ainetta, mutta kun eivät ne voi nojata samallaisiin perusteihin, ovat ne oppilaan asemassa teosofiaan verraten.

Koko ilmennystilassa oleva elämä pyrkii käytännössä ratkasemaan kysymystä: „Mitä on oikeus?"

Tajuntakeskukset, jotka eivät ole itsetietoisia omasta ympäristöstään eivätkä siis voi verrata itseään siihen, taistelevat oikeuden puolesta ja vääryyttä vastaan yhtä hyvin kuin nykyajan sivistynyt ihminen. N. s. itsensäsäilytysvietti ei ole muuta kuin vaistomainen pyrkimys ehdotonta oikeutta kohti. Alhaisinkin meille tunnettu olio tahtoo suojella ole-

massaoloaan samoin kuin nykyajan valistunut ihminen. Ihmistä kuolemalla uhkaavat basillit taistelevat elämisoikeutensa puolesta yhtä hyvillä perusteilla kuin sivistynyt ihminen, joka puolustautuu hänen asuntoonsa sydänyöllä tunkeutuvalta murhaajalta ja ryöväriltä. Hyönteinen, jota koulupoika pyydystää „tieteellistä tutkimusta varten“, puolustaa kykynsä mukaan henkeään. Onkiliero, jonka päältä kivi vieritetään pois, pakenee, peläten kipua ja kuolemaa. Kasvit, joita ihmiset ja useat eläimet käyttävät ravinnokseen, osottavat selvästi, että tahtoisivat olla koskemattomina mieluummin kuin menettää muodollisen olemassaolonsa. Kehittyneemmät eläimet kammovat ja väistävät tuhontuottajaa, vieläpä puolustavat vimmatulla raivolla henkeään.

Jos tunnustamme kaikille olennoille täyden oikeuden olla juuri semmoisia kuin ne ovat, niin täytyy meidän vakavasti kysyä: „Mitä on oikeus? Onko mitään oikeutta olemassa? Onko oikeuden ja vääryyden raja olemassa ja missä se on?“

Niin kauan kun „oikeata“ haetaan ja „väärää“ torjutaan pois, jatkuu „olemassaolon“ taistelu. Kun — tai jos — tiedetään, että kaikilla olennoilla on erilainen menneisyys ja esihistoria takanaan, erilainen ympäristö ja erilainen kehitysura edessään, niin luulisi „terveen järjenkin“ kannalta selväksi asiaksi, että jo kahdenkin olennon elämänkehät tullesssaan toistensa lähelle ovat jossakin suhteessa ristiriitaisia. Kummankin kehän sisällä toimiva tajuntakeskus on oman elinehtonsa kannalta oikeutettu puolustamaan juuri sitä asiain tilaa, jossa se silloin elää. Vai eikö pikkulintu, jota haukka ajaa takaa, ole yhtä „oikeassa“ kuin sen vainooja? Pakenija tahtoo suojella olemassaoloaan. Mutta haukan olemassaolo taas riippuu juuri siitä, että se saa tappaa ja syödä joko toisia lintuja tai muita pieniä eläimiä. Eikö teuraaksi vietävällä naudalla ole täysi oikeus kykynsä mukaisilla keinoilla taistella henkensä puolesta? Jos tätä oikeutta ei tunnusteta, niin joudutaan „luokkaoikeuteen“ s. o. sellaiseen tilaan, että väkevämmällä vaan on elämisoikeus, kuten Bismarck aikanaan kuuluu lausuneen. Mutta jos ei „oikeudella“ tahdotakaan ymmärtää muuta kuin väkevämmän nujerruskykyä, niin silloin on turhaa parempaan pyrkiäkään. Tänä päivänäkin hallitsee sellainen „oikeus“ koko ilmennystilassa olevaa maailmaa.

Yhteiskunnallista uudistustyötä tehtäessä toimitaan sen aatteen kannalta, että „kaikilla tulee olla yhtä hyvä elämisoikeus“. Mutta jos tämä vaatimus koskee ainoastaan ihmi-

siä, on sen perustana juuri „luokkaoikeus“. Sen kannalta muodostavat kaikki ihmiset yhden luokan, joka turvaa elämisoikeuttansa muitten olioluokkien kustannuksella.

„Lihaa pitää työmiehen saada“, sanoi minulle kerran eräs vaasalainen sosialisti. Samaa vaatimusta kannattaa tietysti moni muu „ihmisoikeuksien“ puolesta taistelija. Mutta ei yhtään eläintä saa tappaa, koska tappaminen selvästi on elämisoikeuden vastustamista ja riistämistä.

Ihmisten elämisoikeutta turvattaessa tehdään vääryyttä kaikille muille maapallolla asuville olennoille.

Kaikki tajuntakeskukset ovat oikeassa omalta kannaltaan. Mutta ilmenneen elämän jatkumisehto on se, ettei yksikään toinen tajuntakeskus voi täydellisesti tunnustaa oikeaksi toisen tajuntakeskuksen elämisehtoja. Jos nykyajan joku ihmisyksilö voisi täydellisesti asettua toisen kannalle ja tunnustaa toisen olevan totisesti yhtä oikeassa kuin hän itsekin, lakkaisi hän samalla olemasta persoonallisena olentona, koska persoonallisuuden elinehto juuri on jossakin suhteessa vastustuskannalle asettuminen muihin olioihin nähden.

Vaikka muutamat nykyajan ihmiset voivatkin tajunnassaan kohota ihailemaan sitä astetta, että kaikki muut ovat yhtä oikeassa kuin he itsekin, niin eivät he elinajakseen voi käytännössä sulautua yhdenkään muun olennon oikeuskantaan. Viisaustieteilijä ei puolusta oikeuttaan lyömällä, puremalla ja potkimalla toista ihmistä, joka vastustaa hänen „oppejaan“, vaan hän käyttää sävyisää puhetta ja turvautuu yksinomaan „sanan voimaan“. Mutta miksi hän edes sanoillakaan puolustaa kantaansa? Siksi, että hänen tajunnalleen esiintyy vastustajan puheessa vääryyttä, sellaisia aineksia, jotka ovat vieraita hänen omalle oikeuskannalleen.

Koko ilmennyt elämä pyrkii „jalostumaan“ juuri tällä tavalla. „Oikeuden“ puolustus ja „vääryyden“ vastustus eivät lakkaa, mutta puolustus- ja vastustusvälineet muuttuvat. „Nyrkkioikeus“ on ehdottomuuden kannalta yhtä hyvää kuin sellainen „oikeus“, joka turvautuu vapaamielisyyden ja jalouden perusteella säädettyihin painettuihin lakikokoelmiin. Erotus on vaan siinä, että „nyrkkioikeuden“ tarpeessa olevat ihmiset kuuluvat kansaan, joka on koottu nuoremmista sieluista kuin laillista oikeutta käyttävän kansan yksilöt. „Laillinen oikeus“ on karman lain eli jumalallisen oikeuden hienommin valmistettu kuva kuin „nyrkkioikeus“. Peruste on sama, mutta kuvaa valmistettaessa käytetty aine kuuluu vaan toisellaiseen elämänjärjestöön.

Nykyinen sivistysmaailma joutuu pahimpaan pulaan, ihan „oikeuden haaksirikkoon“ sellaisissa rikostapauksissa, jotka ovat kovin järisyttävänlaatuisia. „Profaninen“ filosofiakaan ei jaksa selittää n. s. törkeitä rikoksia, joitten uhriksi joutunut ihminen „todistettavasti“ on ihan syytön. Mutta tällä alalla esiintyykin teosofian ehdoton mestaruus kaikkein selvemmin.

Otetaan muutamia esimerkkejä. Metsän pensaikosta löydetään raiskattuna ja tapettuna nuori, elonhaluisa neitonen. Ympäristön asukkaat valtaa „pyhä viha“ siihen katalaan heittiöön, joka on noin pirullisen työn voinut tehdä. Rikoksentekijä saadaan kiinni ja tuomitaan moneksi vuodeksi tai elinajaksi vankeuteen taikka kuolemaan, riippuen siitä, millä tavalla laki tällaista rikosta siinä maassa rankasee. Tytön vanhemmat ovat aivan epätoivossaan ja sanovat: „Jos ei helvettiä ole, niin kuinka tällainen inhottava rikos rangastaisiin?“

Palvelija, joka on saanut isäntäväkensä täyden luottamuksen, murhaa tämän yöllä, ja livistää tiehensä. Kun rikos on huomattu, tarkastetaan heti talon rahasäiliö ja kalleudet. Ei mitään ole hävinnyt. Rikoksentekijä saadaan kiinni. Tämä tunnustaa, että isäntäväki oli aina kohdellut häntä hyvin. Mutta yhtäkkiä oli hänet yllättänyt murhanintо ja hänelle ikäänkuin sanottiin, että hänen täytyy murhata isäntänsä ja emäntänsä. Tutkitaan pahantekijän mielentilaa ja todistetaan hänet täysin vastuulliseksi teostaan sekä rangastaan ankarasti.

Mikä oli tällaisen verityön aiheuttanut? Mistä se johtui? Siihen kysymykseen ei osaa rikoksentekijä vastata enempää kuin hänen rankasijansakaan.

Maantierosvo murhaa kaupungista tulevan perheenisän. Rikoksentekijää ei koskaan saada kiinni. Leski joutuu lapsineen syyttömästi kärsimään. Huudetaan jumalan kostoa, koska ei edes laki päässyt rankasemaan roistoa.

Samallaisia esimerkkejä tarjoaa jokapäiväinen elämä tuhansittain. Eri maitten sanomalehdet ovat täynnä tietoja mitä inhottavimmista rikoksista. Ihmisten horjutettu oikeus pyrkii teosofiaan. Jos rikoksen uhri voidaan todistaa osaltaan jollakin tavalla syylliseksi, vähenee kostonhalukin. Jos murhaajalla oli esim. „vanhaa vihaa“ murhattuun, pidetään tämä viha lieventävänä asianhaarana. Mutta kun rikoksen uhri kaikkien mielestä oli syytön, vieläpä rikoksentekijälle aivan vieras, niin loukattu oikeus ei mitenkään tahdo päästä tasapainoon.

Minä olen Helsingissä puhujalavalta lausunut, että ensimäisessä esimerkissä mainittu pöyristyttävä rikoskin on täysin oikea. Jos puheeni loputtua olisi ollut tilaisuus väitteeni johdosta keskustella, olisi moni kuulija hämmästyneenä kysynyt, kuinka minä voin sanoa tuollaista rikosta oikeaksi. Jälestäpäin sainkin kuulla, että monella olisi ollut halu tehdä sellainen kysymys. Jos olisin tehnyt tuon väitteeni paikkakunnalla, missä ei ennen ole kuultu syvällisempää teosofista esitelmää, olisi minut huudettu alas puhujalavalta ja sanottu, että minä puolustan törkeitä rikoksia.

Miten selittää teosofia tällaiset rikokset? Siten, että ne samalla kerralla ovat *täysin oikeita* ja *perinpohjin vääriä*. „Se on mieletön paradoksi", tahtonee joku huudahtaa. „Kuinka inhottava rikos milloinkaan voi olla oikea?"

Teosofia vastaa: „Kaikki rikokset ovat oikeita syitten mutta vääriä uusia syitä tuottavien seurausten kannalta."

„Kuinka tämä väite on ymmärrettävä", kysynee moni.

Se on päivän selvä, kun uskotaan jälleensyntyminen ja karman laki eli lahjomaton, persoonaton oikeus tosiasioiksi. Henkilö, joka tässä ruumiselämässä „syyttömästi" joutuu rikoksen uhriksi, on jossakin edellisessä elämässä ollut rikoksen tekijään ihan matemaattisesti siinä suhteessa, että hänen „ajan täytyttyä" on ollut pakko maksaa unohdettu velkansa. „Hirmuista on langeta elävän jumalan käsiin", sanotaan hebrealaiskirjeessa. Tämä „elävä jumala" on persoonaton luonto, toisin sanoin koko avaruuselämä. Sen ankara käskynhaltija on karman laki. „Mitä ihminen kylvää, sitä hän myös niittää."

Ei kuitenkaan sovi olettaa, ettei karman lakiin voisi kuka tahansa vaikuttaa. Yhtä vähän sopii olettaa, että esim. edellisessä ruumiselämässä tehty murha välttämättä nykyisessä elämässä rangastaisiin murhalla. Jos murhaaja on verikyyneliä vuodattaen katunut tekoaan, on totisesti varmaa, ettei hänen silloinen uhrinsa tässä eikä missään tulevassakaan ruumiselämässä maksa hänelle velkaansa murhan muodossa. Mutta yhtä varmaa sittenkin on, ettei rikos jää rankasematta. Kuinka se sitten rangastaan persoonatonta oikeutta loukkaamatta? Rankasutapa riippuu niitten tulontekijäin keskinäisestä suhteesta, tulontekijäin, mitkä rikokselinen pahantekijä tekoaan katuessaan joko tietäväisesti tai tiedottomasti heittää siihen suureen sulatusuuniin, joka työntää kaikki hienoimmatkin tunnevärähtelyt valmiina muotoina elämän näyttämölle.

Edellisessä ruumiselämässä tehty murha voidaan tässä elämässä rangasta esim. elinaikaisella köyhyydellä tai nöyryyttävällä riippuvaisuudella murhatusta. Karma voi asettaa entisen uhrin tässä elämässä siihen tilaan, että hän saa koko ikänsä nöyryyttää murhaajaa, joka on hänen vanha velallisensa. Jos tuo entinen murhaaja ymmärtää kärsiä nöyryytyksen nurkumatta, vähintäkään kostoa uhkumatta, niin vanha velka on totisesti maksettu ja siirtyy vaan paljaaksi eetterikuvaksi, lisäten „Kristuksen ruumista“ yhdellä uudella „arvella“.

Tuon saman „hirmuisen jumalan“ sydän on valmis heltymään pienimmästäkin tunnevärähtelystä. „Minä kadun sitä pahaa, jonka aioin tehdä“, ovat sanat, joilla rajallinen tajuntakeskus on tahtonut tulkita sitä väreilyn muutosta, minkä vilpitön katumus vaikuttaa avaruuden eetterimeressä. Mutta on huomattava ettei väreilyn muutos ole sen lakkaamista. „Kosto“ kiteytyy vaan toiseksi muodoksi ja lakkaa tykkänään vasta silloin kun kärsijä ehdottomasti antaa anteeksi rikoksentekijälle.

Kyllä moni ihminen sanoo antavansa toiselle anteeksi, vaikka ei itse asiassa annakkaan. Koetelkaamme itseämme sinä hetkenä, jona vakuutamme antavamme anteeksi. Jos tunnemme sisimmässä olemuksessamme, että annoimme anteeksi „jalomielisyydestä“, niin olemme itse langenneet „hirmuisen jumalan käsiin“, jumalan, joka „ei anna itseään pilkata“. Jos tunnemme ylemmyyttä ja kiitollisuuden vaatimusta anteeksiannostamme, niin saamme valmistautua kärsimään „tulen kiivautta, joka vastahakoiset syövä on“. Tämä „tuli“ on ilmiöelämä kärsimyksineen. Jos siis olento, joka jo seisoisi vapautuksen kynnyksellä ja joka antaisi kaikille anteeksi, tuntisi pienimmänkin salaisen värähdyksen, että tahtoisi tästä teostaan jotakin hyvitystä, niin karman laki sinkauttaisi hänet jälleen maan päälle oppimaan läksynsä paremmin. Mistä syystä? Juuri siitä, että hän saisi hakea „oikeuttaan“ siltä, jolta hän sitä vielä salaisesti vaati.

Karman lain valta murretaan perinpohjin anteeksiantamuksella. Mutta mitä merkitsee tämä anteeksiantamus? Se on juuri kaikelle suhteelliselle oikeustajunnalle se kammottava salaisuus, että „oikea“ ja „väärä“ ovat ihan sama asia. Olento joka siis täydellisesti antaa anteeksi, asettuu täydellisesti sen kannalle, jolle hän anteeksi antaa. Ja tämä toisten kannalle asettuminen on samaa, kirjaimellisesti ja totisesti samaa, kuin se täydellinen vakaumus, että „rikollinen“ on yhtä oikeassa kun hänkin.

Rajallinen oikeustajunta ei voi käsittää tätä olemustilaa, mikä kuuluu buddhisen eli kristos-tason elämänjärjestöön, joka on sama kuin persoonaton oikeus. Ja kuitenkin tämä käsittämätön elämä lakkaamatta huuhtelee tätä fyysillistäkin elämää. Buddhisen tason elämänjärjestö lohkasee monen silloin, toisen tällöin „oikeudesta" taistelevan ihmiskunnan kostonhimoa uhkuvasta moraalista.

Eikö buddhisen tason elämänjärjestö tosiaan ole meille kammottava salaisuus? Me puhumme juhlatunnelman hetkinä toisten oikeuksien puolesta. Mutta millaisia me olemme „alastomassa todellisuudessa"? Yksi ainoa äkäiseltä kuuluva sana voi synnyttää meissä väreilyä, jota kutsutaan vihaksi, kostonhimoksi ja puolustautumisen haluksi? Ja mitä tunnemmekaan, jos joku „syyttömästi" hyökkää kimppuumme, pieksee meidät pahanpäiväsesti ja tappaa viimein? Jos tunnemme, että kiusaajamme on „väärässä", niin tietäkäämme että edessämme on vielä pitkä kärsimysten taival, jolla saamme hakea persoonallista hyvitystä, mikä puolestaan aina tuottaa persoonallista kärsimystä.

Kuka kunnon ihminen iloitsee yhtä sydämellisesti inhottavasta rikoksesta kuin — tavallisen ylevyyskäsityksen mukaan — mitä suurimmasta ja ihanimmasta rakkaudentyöstä? Kuka, kysyn minä, niin tekee. Itse en voi sitä tehdä. Mutta henki sanoo minulle tätä kirjottaessani, että tajuntakeskuksen *omasta puolestaan* tulee „iloita" kaikkein katalimmasta rikoksesta yhtä „sydämellisesti" kuin mitä suloisimmalta näyttävästä rakkaudentyöstä. Pelkään, ettei monikaan voi minua nyt ymmärtää, eikä ihmekään, koska itse olen yhtä ymmärtämätön „alastomassa jokapäiväisyydessä"!

Mikä muu „järjestelmä" kuin teosofia voi nostaa ajattelijan tällaiselle „autuuden vuorelle", jolta katselija näkee laaksojen ja vaarojen yli? Vaikka hän tietääkin olevansa pakotettu astumaan alas vuorelta ja kulkemaan jokaisen millimetrin tuota vaivaloista aluetta, minkä yli hän vuorelta saa katsella, riemuitsee hän „hengessä" siitä, että tietää „lunastajansa elävän", s. o. että saa heikonkin valonsäteen buddhiselta elämäntasolta. Tässä valossa on kaikki „väärä" „oikeata"; siinä valossa on rikosten saastuttama maa yhtä ihana paratiisi kuin itse buddhisen tason „kaiken ymmärryksen yli käyvä" elämä.

Jos tämä puheeni on „paradoksia", en voi sille mitään. „Niinkuin ylhäällä, niin myös alhaalla", kuuluu teosofinen lauseparsi, ja niin todella onkin. „Maallinen" elämä on ylempien elämänjärjestöjen niin sanoaksemme yritys ku-

vata itseään. Mutta yhtä epätodellinen kuin kuva on verrattuna alkuperäiseen olioon, yhtä epätodellinen on fyysillinen elämä ylempiin verrattuna.

Nykyajan länsimaiset kansat eivät joukolla usko karman lakiin. Mutta katsokaamme, kuinka innokkaasti ne toimivat ymmärtääkseen sitä karmallista kuvaa, joka näkyy nykyajan oikeusmoraalista. Tiedämme, että moni ihminen — minä muitten mukana — pitää „vääränä" sitä asiain menoa, että lapsi ansiottomasti saa haltuunsa vanhempiensa tavalla tai toisella hankkiman suuren varallisuuden. Hienompi oikeusmoraali tahtoisi poistaa tuollaisen perittäväisyyden. Mutta mitä on tuo nurjalta tuntuva perittäväisyys? Se on karman lain kuva, joka todistaa, että karma toimii koneellisesti niin kauan kuin ei panna rikkaa ristiin sen suunnan muuttamiseksi. Kun perittäväisyyttä on persoonallisen oikeuden kannalta tahdottu eikä vastustettu, on nyt perittäväisyys lain suojaama „pyhä oikeus."

Mutta mitä on perittäväisyysoikeuden nykyinen vastustaminen? Se on yritys näyttää ja todistaa, että karma mittaa puolueettomasti oikeutta. „Kohotkoon jokainen omalla kyvyllään", sanoo nykyajan talousolojen parantaja. Karma vastaa jokaisen omaan kyvynponnistukseen, mutta se vastaa myös yksilöjen toimettomuushaluun. Menneinä aikoina ovat ihmiset panneet liikkeelle syitä, jotka nyt kasaavat rikkauksia harvoille. Kun nykyajan ihmiset panevat liikkeelle syitä, jotka saattavat aineellisen omaisuuden koko kansan tasaisesti nautittavaksi, niin tulevaisuuden ihmiset, jotka ovat nykyajan ihmisiä uusina persoonallisuuksina, eivät tunne nykyajan kapitalismin kirousta.

Teosofia selittää siis talousopinkin pulmalliset kysymykset!

Tietämättään antaa nykyajan altruismi eli toisenhyvänharrastus kolauksia persoonalliselle oikeudelle. Rangastustapoja koetetaan lieventää ja muuttaa kostoa tarkottava kuritus terveelliseksi, sisästäpäin vaikuttavaksi kasvatukseksi. Kumpa teosofian tietämättömät vastustajat näkisivät, että tämä työ on alotettu — teosofiselta taholta, viisauden mestarien alotteesta! Mutta tulee aika, jolloin sekin tosiasia yleisesti tunnustetaan. Tulee se siunattu aika, jona ihmiskunnan käytännöllinen elämä tietoisesti kuvastaa ehdotonta, persoonatonta oikeutta. Teosofian suuri lähetystyö on antaa sysäyksiä niitä onnen aikoja kohti, jolloin persoonallinen oikeudenhaku yhä laimenee. Tällainen asiain tila on sama kuin vapautuminen jälleensyntymisen pakosta eli „olemassa-

olon" taistelusta ja siirtyminen niitten suurten olentojen joukkoon, joitten tajunta ei tiedä mistään „oikeista" ja „vääristä" vaan yhteisestä, kaikkiallisesta elämästä.

„Oikeutta minä tahdon enkä armoa", sanovat ihmiset usein, ollenkaan aavistamatta, että ne kärsimysmuodot, joita heidän persoonallinen oikeuskäsityksensä pitää ansaitsemattomana pahana, ovat täyttä oikeutta.

Mikä muu maailmankatsomus osaa lohduttaa kärsivää ihmiskuntaa sillä tavalla kuin teosofinen? Kaikki ne näkevät vääryyttä sekä „armossa" että „oikeudessa", Mutta teosofia saa koko ilmenneen elämän pysymään tasapainossa ilmenemättömän kanssa laskemalla toiseen vaakakuppiin kaikki syyt seurauksineen, toiseen taas puntti, jonka nimi on ehdoton „persoonaton oikeus".

Tästä syystä pidän teosofiaa tienviittana „Isän huoneeseen" — aikakaudelliseen lepoon — ja uskon siihen koko sieluni täydestä, pyhästä vakaumuksesta.

Aate.

DHAMMAPADA.

BUDDHANOPIN TIE.

XXI.

Sekalaista.

290. Jos pienen nautinnon jättämisestä nähdään suuren nautinnon koituvan, niin viisas jättäköön pienen nautinnon ja etsiköön suurempaa.

291. Joka tuottamalla muille kärsimystä tahtoo saada itselleen nautintoa, on kiedottu vihan pauloihin eikä siitä vapaudu.

292. Mitä olisi tehtävä, sitä laiminlyödään, mitä ei pitäisi tehdä, sitä tehdään; hillittömien, ajattelemattomien ihmisten himot kasvavat yhäti.

293. Mutta, jotka aina valvovat ruumistaan, jotka eivät tee mitä ei pitäisi tehdä vaan vakavasti tekevät mitä on tehtävä — sellaisten viisasten ja valvovien ihmisten halut kuluvat loppuun.

294. Todellinen brahmana käy virheettömänä, vaikka hän olisi tappanut isänsä ja äitinsä ja kaksi väkevää kuningasta, vaikka hän olisi hävittänyt kuningaskunnan kaikkine alamaisineen.

295. Todellinen brahmana käy virheettömänä, vaikka hän olisi tappanut isänsä ja äitinsä ja kaksi pyhää kuningasta ja lisäksi etevän miehen [1]).

296, 297, 298. Gootaman (Buddhan) oppilaat ovat aina täysin valveilla ja heidän ajatuksensa ovat päivällä ja yöllä kiintyneet Buddhaan, hyvään oppiin ja munkkikuntaan.

299, 300, 301. Gootaman oppilaat ovat aina täysin hereillään ja heidän ajatuksensa ovat päivällä ja yöllä kiintyneet ruumiiseen, heidän mielensä viihtyy päivällä ja yöllä säälissä, viihtyy mietiskelyssä.

302. Kovaa on maailmasta luopua (ja tulla asketiksi); kovaa on maailmasta nauttia; kova on luostarielämä, kärsimyksiä täynnä maailman huoneet; tuskallista on elää yhdenvertaisuuden elämää (missä kaikki on yhteistä) ja vaeltava kerjäläinenkin on kärsimyksille altis. Sentähden se, joka tahtoo kärsimyksiä välttää, älköön vaeltavaksi munkiksi ruvetko.

303. Uskoa uhkuvaa ihmistä, jos hänelle on suotu hyvettä ja kunniaa, kunnioitetaan minne tahansa hän menee.

304. Hyvät ihmiset loistavat kaukaisuudessa niinkuin lumihuippuiset vaarat. Pahat menevät näkymättömiin niinkuin yöllä ammutut nuolet.

305. Istuen yksin, maaten yksin, kävellen alati yksin, ja yksin alistaen itsensä, olkoon ihminen onnellinen lähellä metsän rajaa [2]).

---

[1]) Kaksi viimeistä värsyä on nähtävästi perästäpäin pistetty tekstiin, koska ne ovat ilman yhteyttä edelläolevain ja seuraavien värsyjen kanssa. Semmoisia „tekstiparannuksia“ on kyllä voinut tapahtua hindulaisten brahminien puolelta, kun heille siitä koitui etua.

Suom.

[2]) „Metsän raja“, niinkuin ennen on huomautettu, saattaa myöskin merkitä „himojen loppua“.

ELÄMÄN SALAISUUS.

Sua etsin, oi Ikuinen Henki,
Sua etsin ja hapuilin,
Sua läheltä etsin ja kaukaa
Ja yössäni harhailin.

Sua, elämän sykkivä sydän,
Ma pilvistä haaveksin,
Sua kaukaa, kaukaa ma huusin
Ja taivasta uneksin.

Sua uskoista, opeista etsin
Ja kirkoilta kyselin,
Sua tieteestä, taiteesta tutkin
Ja viisailta utelin.

Olin eloni vuosia monta
Yhä kysyen etsinyt —
Ah! muotoja muuntuvia
Vain olin ma löytänyt.

Vaan kerranpa kuisketta pyhää
Ma kuuntelin aavistain —
Oi Ikuinen, Sinut ma löysin
Mun omasta rinnastain.

Nyt ymmärrän: Iäistä kantaa
Jok' ihminen povessaan,
Ja iäisen Jumalan kuvan
Hän kätkevi sielussaan.

On ihmisen ihanne suuri
Luo totuuden korkean,
Ja jokainen ihmisenlapsi
Hän Poika on Jumalan.

P. P—nen.

C. W. LEADBEATERIN ASIA.

Marraskuun alkupäivinä lähetettiin T. S. Suomalaisen osaston jäsenille näin kuuluva kiertokirje, jota samalla seurasi asianomainen äänestyslippu:

„Ote pöytäkirjasta, joka pidettiin T. S. Suomalaisen Osaston hallinnon kokouksessa lokakuun 29 p:nä k:lo 6.30 i.-p. Läsnä: kaikki hallinnon jäsenet.

2 §.

Ylisihteeri ilmotti, että T. S:n vuosikokouksessa joulukuussa 1908 päähallinnossa tulee nostettavaksi kysymys siitä, pyydetäänkö Mr. C. W. Leadbeateria, joka v. 1906 erosi Seurasta eräiden häntä vastaan tehtyjen syytösten takia, astumaan takaisin Seuraan. Asia oli ylisihteerin mielestä kiireellistä laatua ja toivoi hän sentähden, että Suomalaisessa Osastossa voisi tapahtua äänestys asiasta jo ennen vuosikokousta. Omasta puolestaan hän jo oli kirjottanut presidentille kannattavansa kaikesta sydämestä Leadbeaterin palaamista Seuraan.

Hallinnon jäsenet yhtyivät yksimielisesti ylisihteerin ehdotukseen. Rouva Hällström lausui olevansa vakuutettu siitä, etteivät Mr. Leadbeaterin aikomukset missään tapauksessa olleet huonot tai rumat vaan että hän neuvoillaan oli tahtonut olla avuksi. Turja arveli, että Seuralle olisi kunniaksi, jos sen etevä jäsen taas palaisi ja ryhtyisi työhön. Backman huomautti, että Seura nykyään käy läpi koetuksen. Hyvä on silloin, että meidänkin osastomme on mukana ja saa asiasta lausua mielipiteensä. Jos T. S. on niin huono, ettei se tahdo Mr. Leadbeateriä takaisin, niin se on arvoton veljeyden ihannetta toteuttamaan. Hellner sanoi, että Leadbeater on tehnyt paljon hyvää ja ettei hän sittenkään tahtoisi häntä tuomita, vaikka hän olisikin menetellyt väärin. Neiti S. af Hällström ja Aaltonen olivat täysin samaa mieltä kuin edelliset puhujat.

Hallinto päätti, että loosheille ja irtojäsenille lähetettäisiin painettu selostus asiasta ynnä pöytäkirjanote hallinnon kokouksesta. Neiti S. af Hällström lupasi ruotsalaisille irto-

jäsenille hektograafilla painattaa ylisihteerin kirjelmän. Samalla lähetettäisiin kaikille jäsenille osastosääntöjen 38 §:n mukaan äänestyslippu.

Kokouksen puolesta:

V. H. Valvanne.

Hyväksytty ja tarkistettu hallinnon kokouksessa 2. XI 1908.

Pekka Ervast.

SUOMALAISEN OSASTON JÄSENILLE:

C. W. Leadbeater on yksi aikamme huomattavimpia salatieteilijöitä. Harva se T. S. jäsen, joka ei tuntisi hänen uraa-uurtavia teoksiaan „Astralitaso", „Kuoleman tuolla puolla", „Näkymättömiä Auttajia", „Unielämä" y. m. Hän on yksi niitä verrattain harvoja selvänäkijöitä, jotka salatieteellisen harjotuksen kautta Esoterisessa Koulussa ja Mestarinsa johdolla ovat saavuttaneet täydellisen itsetietoisuuden korkeammilla tasoilla kuin fyysillisellä. Lukemattomia T. S. jäseniä on hän auttanut sekä yksilökohtaisesti ja kirjeenvaihdon kautta että kirjoillaan ja esitelmillään.

Senpätähden herätti tavatonta huomiota T. S:n piirissä, kun toukokuussa 1906 kuului, että Charles Leadbeateriä Amerikkalaisen Osaston hallinto oli syyttänyt jonkunlaisista siveellisyysrikoksista ja että hän senvuoksi oman Osastonsa (brittiläisen) hallinnolta oli anonut eroa T. S:n jäsenyydestä, mihin presidentti, eversti Olcott heti oli suostunut. Hämmästyksellä kuunneltiin niitä kiertäviä huhuja, että C. W. Leadbeater muka oli n. s. „naisvihaaja", joka houkutteli nuoria poikia turmioon opettamalla heille itsesaastutusta. Viralliset syytökset puhuivat tosin ainoastaan muutamista yksityistapauksista, joita oli sattunut Amerikassa Leadbeaterin suuren esitelmämatkan kestäessä, mutta panettelu kirjaili näitä juttuja ylenmäärin ja syytti Mr. Leadbeateriä vaaralliseksi ei ainoastaan T. S:lle vaan koko yhteiskunnalle. Oman Osastonsa hallinnon edessä tutkittavana esiintyi Mr. Leadbeater, joka on jo 60-vuotias, kaikin puolin hillittynä ja levollisena, myönsi parissa tapauksessa antaneensa neuvon mainittuun suuntaan, mutta sanoi tehneensä kaiken parhaassa aikomuksessa ja täysin vakuutettuna sen oikeudesta. Hän erosi Seurasta, jotta

asia haudattaisiin, eikä sanonut tahtovansa puolustautua tai vedota jäsenten yleiseen mielipiteeseen.

Tällä tavalla pantiin menemään tiehensä mies, joka T. S:lle oli tehnyt enemmän palveluksia kuin useimmat muut jäsenet ja joka 22 vuoden ajalla (aina vuodesta 1884, jolloin hän katkaisi entisen elämänuransa, luopui pappisvirasta Englannin kirkossa ja seurasi H. P. Blavatskya Lontoosta Intiaan) lakkaamatta oli työskennellyt teosofian puolesta. „Omassatunnossa" (kesäk. 1907) huomautin taannoin, että T. S. tässä menetteli sangen kiittämättömästi.

Leadbeater oli toivonut, että rauha taas palautuisi Seuraan, mutta tämä toivo petti. Panettelua jatkui ja hänen „kauheuksistaan" kiisteltiin loppumattomiin. Jopa alettiin häntä myöskin puolustaa. Yhä useampia esiintyi sanomalla, että Seura oli menetellyt peräti farisealaiseen tapaan sysätessään luotaan jäsenensä noinikään. „Otaksutaan, että hän oli rikkonut: onko silloin meidän täten kohdeltava hairahtunutta veljeämme? Jos me, jotka uskomme rakkauteen ja veljeyteen, näin kohtelemme toisiamme, mitä sitten muu maailma on tekevä?"

Annie Besant, kunnioitettava presidenttimme, joka ensinnä oli hetkeksi horjunut, kun hän uskoi huhujen todenperäisyyteen, saavutti taas tasapainonsa, kun hän oli tavannut Leadbeaterin ja saanut Mestariltaan apua epäilyksissään. Ihan avonaisesti hän amerikkalaisessa kongressissa syyskuussa 1907 selitti, että C. W. Leadbeater oli hänen Vihitty kumppaninsa. Tämä nosti taas myrskyä sekä Englannissa että Amerikassa. Amerikassa Leadbeaterin vastustajat olivat verrattain harvat, mutta Englannissa vastustus tuli hieman suuremmaksi tämän vuoden heinäkuun vuosikokouksessa. Siinä tehtiin vaatimus, että Brittiläinen Osasto julkisesti lausuisi, että se kammoksui entisen jäsenensä vahingollisia oppeja siveellisyysasioista eikä tahtonut olla missään tekemisissä niitten kanssa.

Mitkä nyt sitten olivat nämä vahingolliset opit? Tämä kohta oli vähin erin alkanut selvitä: C. W. Leadbeaterilla näyttää aivan yksinkertaisesti olleen se mielipide siveellisyyskysymyksessä, että jos on kahta pahaa verrattava, niin itsesaastutus on parempi kuin prostitutsioni. Siinä kaikki.

Voidaanhan tästä asiasta olla eri mieltä: todella lieneekin useimmilla ihmisillä toinen mielipide kuin C. W. Leadbeaterillä. Tahdon kuitenkin muistuttaa, että tunnettu professori Forel kirjassaan „Sukupuolikysymys" (ruots. käännöksen siv. 237) lausuu: „pariutuminen maksetun porton

kanssa, joka millä hetkellä hyvänsä ottaa vastaan uuden kävijän, on yhtä kaukana luonnollisesta rakkaudesta kuin sukuvietin oikeasta tarkotuksesta ja sentähden se ei suinkaan ole korkeammalla, *pikemmin alemmalla kuin itsesaastutus.*" Leadbeater lähti siitä edellytyksestä, että jollei ihminen voi olla pahaa tekemättä, tehköön hän silloin mieluummin pahaa itselleen kuin lähimmäiselleen.

Tätä katsantokantaa oli kuitenkin Annie Besantkin lausunut paheksuvansa, ja Mr. Leadbeater oli hänelle luvannut, jopa julkisesti kirjeessä „Theosophist"-lehdessä kirjottanut, ettei hän vastedes tulisi antamaan neuvoja yllämainittuun suuntaan.

Koska nyt kysymys taas otettiin keskusteltavaksi Amerikassa, missä muutamat Leadbeaterin vastustajat alkoivat julaista erityistä aikakauslehteä „The Theosophic Voice" tätä tarkotusta varten, sekä myös Englannissa viime heinäkuun kongressissa, niin Annie Besant palattuaan Australiasta on lähettänyt kirjeen T. S:n englanninkielisille jäsenille sekä kaikille osastojen ylisihteereille.

Tässä kirjeessä presidentti lausuu sukupuolikysymyksestä muutamia ajatuksia, jotka tulevat esitettäviksi ensi Tietäjän numerossa (marrask. 1908) ja ryhtyy sitten itse Leadbeaterin juttuun.

Siinä saamme tietää, että Mr. Leadbeater on pysynyt vaiti ainoastaan hienotuntoisuudesta Seuraa kohtaan. Hän olisi voinut, jos olisi tahtonut, vetää esiin tosiseikat ja niillä kumota kaikki väärät syytökset. Mutta siihen hän oli liian ylväs. Annie Besant sanoo kuitenkin, että tosiseikat tulevat esitettäviksi, jollei asia tule hyvällä ratkaistuksi. Jotta tähän täydelliseen julkiseen selvittelyyn ryhdyttäisiin, pitää jonkun tai joidenkuiden astua esiin Leadbeaterin syyttäjinä ja vastata seurauksista, sillä muuten ei Seura voi eikä saa siihen sekottua.

Ohimennen mainitsee hän pari tapausta, joista Leadbeateriä julkisesti syytetään. Pahinta ääntä oli pidetty eräästä nuoresta pojasta, ja Leadbeateriä on suorastaan syytetty siitä, että hän tälle muka oli opettanut itsesaastutusta. Tämäpä asia onkin todellisuudessa aivan toisin. Kyseessä oleva poika oli auttamattomasti paheeseen vajonnut ja hänen äitinsä rukoili Mr. Leadbeateria lasta pelastamaan. Leadbeater rohkaisi poikaa ja neuvoi häntä vähin erin vierautumaan siitä: sen sijaan että hän joka päivä siihen lankeisi saisi se tapahtua yhä harvemmin ja viimein kokonaan lakata. Tämä tapaus on juuri sangen kuvaava. Toiset ovat

samanlaatuisia. Todellakin voidaan kysyä: mikä järkevä lääkäri voisi paremman neuvon keksiä?

Koko Annie Besantin kirjeestä ilmenee, mitä luottamusta ja rakkautta hän tuntee Mr. Leadbeateria kohtaan. Ja vaikka hän nimenomaan sanoo, ettei Mr. Leadbeater itse pyydä päästä takaisin Seuraan, niin on sittenkin selvää, että hän katsoo T. S:n velvollisuudeksi anoa Leadbeaterin palaamista Seuraan. Niinpä Mrs. Besant lausuu: „Jos Teosofinen Seura haluaa hyvittää hänelle (C. W. L:lle) tehdyn vääryyden, niin pitää jokaisen Osaston kokouksessaan pyytää minua kutsumaan häntä takaisin, ja minä olisin iloinen, jos sen saisin tehdä. Muuten tulen kaikin tavoin virallisen jäsenyyden ulkopuolella mielihyvällä ottamaan vastaan hänen palveluksiaan, osottamaan hänelle kunnioitusta ja seisomaan hänen rinnallaan. Jollei T. S. hyväksy tätä ja jos kaksi kolmasosaa kaikista Seuran jäsenistä vaatii minua tämän johdosta eroamaan, niin tahdon Mestariltani pyytää lupaa eroomaan. Muussa tapauksessa — eikö jo ole aika lakata taistelemasta tuulimyllyjä vastaan ja sen sijaan antautua tosi työhön?“

Niin sanoo rakastettu ja kunnioitettu presidenttimme ja meidän suomalaisten Seuran jäsenten tulee nyt esittää kantamme tässä asiassa.

Veljet ja sisaret! Iloiseksi ja ylpeäksi minä teidän ylisihteerinänne tuntisin itseni, jos saisin yhtenä ensimäisistä Osastoni puolesta lähettää presidentille sen ilosanoman, että Suomalainen Osasto puolestaan pitää kunniana, jos Charles W. Leadbeater jälleen saa sijansa Teosofisessa Seurassa.

Veljellisesti tervehtien

Pekka Ervast,
ylisihteeri.“

Tähän kiertokirjeeseen on nyt Suomalainen Osasto vastannut äänestämällä miltei yksimielisesti (yksi ainoa „ei“), että Mr. Leadbeater on kutsuttava takaisin Teosofiseen Seuraan. Jo syksyllä teki amerikkalainen Osasto samanlaisen pyynnön presidentille. Skandinavialainen Osasto on selittänyt, että se täysin luottaa presidentin kirjelmään, mutta että se muuten tahtoo pysyä asian ulkopuolella.

TEOSOFINEN KIRJAKAUPPA JA KUSTANNUSLIIKE.

Kustannusliikkeemme, joka tähän saakka on käynyt herra F. A. Johanssonin nimessä, on nyt siirretty minun nimeeni. Täten on toteutunut T. S. Suomalaisen Osaston hallinnon viimekesäinen toivomus. Tämä päätettiin Helsingin teosofein puolelta marraskuun 17 p:nä vietetyssä muistojuhlassa. Osaston vuosikokouksessa ensi vuonna on tämä päätös lopullisesti hyväksyttävä.

Mitä tämä askel sisältää? Onko se kustannusliike, jonka eteen olemme yhdessä tehneet työtä, nyt siirtynyt yksityisomaisuudeksi? Ei suinkaan. Ei se ole nyt minun omaisuuttani enemmän kuin se oli herra Johanssonin ennen. Omaisuus on Teosofisen Seuran Suomalaisen Osaston ja minä sitä hoidan ainoastaan siihen saakka kunnes Osasto voi ja tahtoo itse astua lailliseksi omistajaksi. Osasto ei voi sitä tehdä, ennenkuin Osasto on laillisesti rekisteröity, eikä sitä voi siihen velvottaa niin kauan kuin liikkkeellä on velkoja. Minä olen ottanut päälleni liikkeen velat ja vastaan niistä; ja yhdessä kaikkien niitten kanssa, jotka tässä tahtovat minua auttaa, koetan niin pian kuin mahdollisesti saada ne maksetuksi.

Koska alkuperäinen „Valon airuen“ komitea on ollut liikkeemme varsinainen siveellisesti vastuunalainen hoitaja, olemme tehneet seuraavan paperin.

„Vanha „Valon Airuen“ komitea, johon viimeksi ovat kuuluneet allekirjottaneet henkilöt, luovuttaa täten hoitamansa ja johtamansa kustannus- ja kirjakauppaliikkeen nimeltä „Teosofinen Kirjakauppa ja Kustannusliike“ Teosofisen Seuran Suomalaiselle Osastolle, joka tästä lähtien omistaa kaiken sanotun liikkeen omaisuuden, sillä edellytyksellä, että liikkeen omaisuutta ei lahjoteta eikä jaeta yksityiselle tai yksityisille henkilöille, vaan aina käytetään teosofisen liikkeen edistämiseksi. Helsingissä, marraskuun 26 päivänä 1908. Valon airuen komitea: A. Aaltonen, puheenjohtaja. F. A. Johansson, taloudenhoitaja. Pekka Ervast, sihteeri. Robert Silenius. K. Turja. Maria Ramstedt eli Martti Humu, varasihteeri. (V. Palomaan allekirjotus puuttuu vielä, koska hän on paikkakunnalta poissa). Kaikkien omakätiset allekirjotukset todistavat: Josua Oksanen, J. Laivo.“

Nyt voi joku kysyä: miksikä ei siis muodostettu osakeyhtiötä tai osuuskuntaa, niinkuin on ollut puhetta? Vastaus: käytännöllisistä syistä. Tulevaisuudessa ei T. S. Suomalainen Osasto ole estetty muodostamasta tätä liikettä varten mitä se parhaaksi näkee, mutta tällä hetkellä on epäilemättä ottamamme askel ainoa käytännöllinen ratkaisu.

Osakeyhtiö olisi tarvinnut virkailijoita, ainakin yhden, niille tai sille olisi täytynyt maksaa palkka. Mutta palkanmaksu on juuri rasittanut liikettämme ja olisi niin kauan kuin mahdollista vältettävä — eikä osakeyhtiö olisi tuonut liikkeelle mitään suuria varoja.

Nyt sitä vastoin työ toistaiseksi tehdään palkatta. Minulla kun on vapaaehtoisia auttajia — niistä erityisesti mainittakoon: herrat V. H. Valvanne, D. Riihelä ja A. Rytö sekä rouva I. Karppinen — voidaan yhteistyöllä aikaansaada se, mikä ei yhdelle kävisi palkatta päinsä.

Toinen kysymys, jonka joku voi tehdä, on tämä: kuinka Ervast, jonka aika tarvittaisiin toisenlaiseen työhön, antautuu tämmöisiin afäärihommiin? Ja koska tunnen, että olen velvollinen tähän vastaamaan, tahdon sanoa: sentähden, että käsitän sen tällä hetkellä tehtäväkseni.

Kun ajattelen kirjallisia y. m. töitäni, ei minulla tietysti olisi aikaa n. k. käytännöllisiin hommiin, mutta kun näin, että kustannusliikkeemme oli horjuvalla pohjalla, ja kun näin, että luultavasti osaisin muuttaa horjuvan pohjan vankaksi, eikö minun pitänyt tarjoutua auttamaan? Onhan kustannusliikkeemme miltei tärkein puoli teosofisesta työstämme? Tein sen sisällisestä pakosta, velvollisuudentunnosta.

Kolmas kysymys, joka voidaan tehdä, on tämä: kuinka käy niiden rahojen, joita osuusmaksuina keväällä suoritettiin liikkeelle vasta perustettavaa osuuskuntaa varten? Tähän vastaan: ne, jotka tahtovat liikettämme auttaa ja jouduttaa sitä aikaa, jolloin minut voidaan vapauttaa tästä tehtävästä, ne lahjottakoot, kuten ennenkin on ollut tapana, maksamansa summan liikkeellemme. Ne taas, jotka eivät tahdo tai eivät voi lahjottaa rahojaan liikkeellemme, ne ovat tietysti oikeutetut saamaan rahansa takaisin. Kun he ilmottavat tahtonsa minulle kirjallisesti, ilmotan Tietäjässä, koska liikkeeltä voidaan saada rahat takaisin.

Ja vihdoin on neljäs mahdollinen kysymys seuraava: mitä takeita meillä on siitä, että liikettä kunnollisesti hoidetaan? Vastaus tähän on: jos jo ensi vuosikokouksessa T. K. ja K. Seuran puolelta tunnustetaan Suomalaisen Osaston omaisuudeksi, joka toistaiseksi on uskottu P. E:n huostaan

ja sillä tavalla että P. E. yksin vastaa veloista, silloin säännönmukaisesti Suomalaisen Osaston hallinto „hoitaa sen omaisuutta“ (§ 11). Muuten esitän tietysti vuosikokouksessa tilintarkastajain tekemän tilinpäätöksen.

Pekka Ervast.

TIEN VARRELTA

Tietäjä. Toimitus soisi mielellään, että aikakauskirjamme voisi tyydyttää kaikkia lukijoitaan. Tietäjä on tosin pieni kooltaan eikä sen paperiseinien väliin mahdu ylen paljon asioita, mutta kuitenkin siksi paljon, että sen pitäisi voida joka kuukausi opettaa lukijoilleen jotakin hyvää, huvittaa heitä johonkin määrin. Jollei se sitä tee, on vika toimituksen. Hyväntahtoiset ja tiedonhaluiset lukijat saattaisivat kuitenkin tulla toimitukselle avuksi tässä kohdassa, jos he sille kirjottaisivat toivomuksistaan ja haluistaan. Eräs ystävä Amerikasta on lausunut meille toivomuksen, että ensi vuonna selitettäisiin Tietäjän palstoilla Johanneksen Ilmestyskirjaa. Mitä toiset tästä ajattelevat? Toimitus on kyllä jo kauan hautonut erästä tuumaa: että kohtia evankeliumeista, ja Uudesta Testamentista yleensä, suomennettaisiin ja selitettäisiin. Olisimme kiitolliset, jos lukijamme lausuisivat meille mielipiteensä kirjallisesti. Niin, jos kirjeitä saapuu ajoissa, julkaisemme niistä pääkohdat tammikuun tai helmikuun numerossa. Yhteistyöhön siis, jalot lukijat! Sanokaa: mistä tahdotte, että Tietäjä erityisesti puhuisi?

Suomalaisen Osaston syysjuhlat. Marraskuun 17 p:nä oli Helsingin teosofeilla yhteinen illanvietto N. M. K. Y:n talolla, Vuorik. 17. Paitsi teenjuontia ja keskustelua kuului ohjelmaan puheita ja laulua. Tilaisuudessa perustettiin T. S. Suomalaisen Osaston päämajarahasto omaa huoneustoa tai omaa tulevaa taloa varten ja siihen rahastoon tuli samana iltana lahjoja Smk. 243: —. Tarjoilusta koituva voitto (20: —) liitettiin myös samaan rahastoon. Marraskuun 22 p:nä oli Koiton talolla, Yrjönk. 31, julkinen matinea, jonka ohjelma oli näin kuuluva: 1. Alkusoitto orkesterille. 2. Pekka Ervastin puhe ruotsiksi. 3. Köörilaulua. 4. Rouva Hilda Pihlajamäen lausunto. 5. Oskar Merikannon pianonsoitto. 6. Pekka Ervastin puhe suomeksi. 7. Köörilaulua. Juhla oli varsin onnistunut, yleisöä paljon. Senkin tulot lankesivat omakotirahastoon.

Omakotirahasto. Iisalmen „Valoa kohti“ on tähän rahastoon lähettänyt Smk. 11: 55.

Lahjotuksia kustannusliikkeelle. T. K. ja K. on muistettu seuraavilla lahjotuksilla:

Kirjojen tiliin: A. K. 50: —, *S. H.* 1: —.

Tietäjän tiliin: A. K. 50: —.

Osuusmaksut. Viime keväänä maksetuista osuusmaksuista on seuraavat jo merkitty lahjoiksi kustannusliikkeelle: *P. E.* 25: 75. *D. R.* 25: 75.

Lasten lootosryhmä. Kalevala-looshi kokouksessaan marrask. 30 p:nä päätti, että jotakin on tehtävä T. S. jäsenten lasten hyväksi. Lap-

sillekin on opetettava teosofiaa! On perustettava „pyhäkoulu“. Tässä tulee työtä varsinaisesti naisjäsenille, jotka siihen kykenevät. Ylisihteeri lupasi olla mukana alkamassa ja valvomassa uutta hanketta.

Merkurius. Tämän nimistä kuusi kertaa vuodessa ilmestyvää käsinkirjotettua teosofista aikakauslehteä toimittaa Iisalmessa „Valoa kohti“-looshi. Meille on suotu nähdä ensimäinen numero. Kansilehti on aistikkaan yksinkertaisesti maalattu vesiväreillä sinivihreissä vivahduksissa. Sisällys on seuraava: Merkurius, kirj. Samael. Ensi askel, kirj. Toimitus. Taakan kantaja, kertomus kirj. Pilke. Uskoni, kirj. K. I., Onni, kirj. X. Kuinka „Valoa tielle“ kirjotettiin, suomentanut K. I. Teosofian merkitys elämän taistelussa, kirj. —o —i. Kirjotukset olemme mielihyvällä lukeneet. Niistä uhkuu vilpitön harrastus teosofiaan. Muun muassa sanotaan Annie Besantin kirjasta: „Kristinuskon salainen puoli“ niminen kirja ansaitsee aivan erikoista mielenkiintoa. Sen tarjoomat tiedot ovat aarteita. Teosofit varmaankin sen luettuaan entistä selvemmin käsittävät, kuinka suuri Tietäjä presidenttimme on.“ Lehteä toimittavat jäsenet vuorotellen. Toivomme sydämestämme, että sen vaikutus paikkakunnalla ulottuisi ulkopuolelle looshin piiriä samalla kuin se kasvattaa looshin jäseniä.

Uusi looshi. T. S. Suomalaisen Osaston kolmastoista looshi perustettiin marraskuun 17 p:nä Joensuussa. Sen puheenjohtaja on faktori J. A. Tukiainen, joka viime keväänä muutti Joensuuhun. Oulunkylän looshi kadotti hänessä pöytäkirjurinsa, mutta Joensuun „Valon taimi“ sai siitä syntynsä. Yhdistyksessä on tätä nykyä 8 jäsentä. Kaikkea menestystä uudelle ryhmälle!

Astrologiaa. „The Astrologer's annual for 1909“ (Astrologin vuosikirja v:ksi 1909, Modern Astrologyn joulunumero) on ilmestynyt, sisältäen paljon mieltäkiinnittävää lukemista, josta varsinkin seuraava ansaitsee yleisön huomiota.

Säännöt ilmanennustamiselle tähtien mukaan ovat yksinkertaiset, mutta vaikeaa on niiden sovittaminen eri paikkakuntiin. Yleisenä sääntönä on, että auringon aspektit Marsiin tai Jupiteriin kohottavat lämpöä, jotavastoin sen aspektit Saturnukseen ja Uranukseen alentavat lämpöä, varsinkin kun planetat ovat äärimmäisessä pohjois-deklinatsionissa. Venuksen ja Saturnuksen yhtymä saa aikaan sadetta, lunta tai sumua, Merkuriuksen ja Marsin yhtymä tuulta, sekä Jupiterin ja Saturnuksen yhtymä pitkällistä epävakaisuutta.

Tammikuun todenmukainen ilma v. 1909 on yleispiirtein seuraava: Vaihtelevainen, äkkinäisiä lämpömäärän vaihteita. Ensipuolisko yleensä kaunista ja varsinkin seuraavat päivät: 1, 11, 15, 26, 29. Lämpö nousee 14—17 päivien välillä, laskee n. 26 p. ja nousee taas kuun loppupuolella.

Kansallisesta astrologiasta annetaan vuosikirjassa muutamia sangen vähän rauhottavia viittauksia. Mahdollisesti voi syntyä euroopalainen sota ja varsinkin huomautetaan, että Venäjän raja on levoton. Sosialismi leviää Englannissa ja syntyy levottomuuksia sen johdosta. Amerikassa sattuu monta suurta lakkoa. Intia on levoton.

Tämän yhteydessä mainittakoon, että kolmas auringonpimennys kahden vuoden ajalla sattuu (Suomea johtavan) Kauriin merkissä jouluna 1908.

Paikallisyhdistysten toiminta. Seuraavat tiedonannot on lähetetty toimitukselle:

Kalervo Oulunkylässä. „Syksyn kuluessa on „Kalervon“ toiminta ollut sopusointuista ja vilkasta. Kokouksia on pidetty joka viikko milloin

minkin jäsenen luona ja näihin kokuksiin on usein saapunut vieraita muistakin loosheista; m. m. ylisihteeri on silloin tällöin ollut mukana. Looshiin on tänä syksynä tullut uusia jäseniä eronneiden sijaan ja säännöllisesti on koetettu käydä kokouksissa. Joka kerraksi on joku jäsen arvan mukaan vallittuna valmistanut pienen puheen eli esitelmän, jonka johdosta sitten on keskusteltu. Niinpä syysk. 15 p:nä rva Karppinen piti puheen „lasten kasvatuksesta", josta syntyi vilkas ajatuksenvaihto. Päätettiin pyytää Pekka Ervastia pitämään aineesta jonkun julkisen luennon ja sitten panemaan alkuun opiskelukurssin lapsia varten pyhäpäiviksi. Edellinen ehdotus on täytetty, jälkimäinen kohta toteutunee. Viikon varrelle on valittu joku mietiskelyaine ja siitä on sitten kokouksissa tuotu esiin eri kokemuksia ja päätelmiä. Niinpä on mietitty epäitsekkyyttä, ihanteita, teosofista työtä, nöyryyttä, rehellisyyttä. Viimemainitusta aineesta sukeutui jouluk. 1 p:nä vilkas keskustelu, kun vieraamme, hra Lehto, väitti, ettei ihminen voi olla itselleen epärehellinen. Päätettiin, että koska emme elä todellisessa itsessämme, niin kautta elämän alituisesti hairahdumme pettämään itseämme tahallisesti sekä huomaamattamme."

Kalevala Helsingissä. — Yhdistyksen toiminnasta kuluneella kuukaudella mainittakoon, että kokouksissa on jatkettu Bhagavad-Gitan lukemista ja alettu sen ohella lukea Leadbeaterin kirjoittamaa Näkymättömiä auttajia-nimistä kirjotussarjaa Omastatunnosta. Yhdistys en sitäpaitsi ottanut sangen tärkeän askeleen päättämällä perustaa keskuuteensa sunnuntaikoulun teosofien lapsille. Eräs teosofi on hyväntahtoisesti tarjonnut huoneensa koulun käytettäväksi ja ylisihteeri on luvannut ottaa huolekseen valmistavat toimenpiteet ja koulun järjestämisen.

Sampo Viipurissa: 1 p:nä luettiin rva Lydia Suhosen suomentama Maria Elisabethin kirjotus *„Viikunapuun alla"*, minkä jälkeen lyseolainen Toivo Tuomela piti hauskan esitelmän *„Ajatuksen laeista"*. — 2 p:nä luki hra Otto Mölsä Pekka Ervastin esitelmän *„Pari sanaa teosofisista luvuista"* ja ylioppilas, nti Heta Hyytiäinen esitti suomentamansa Maria Elisabethin kirjotuksen *„Synti Pyhää Henkeä vastaan"*. — 15 p:nä tarjosi looshi erokahvit rva L. Mölsälle sekä hroille O. Mölsälle ja Juho Leinolle, jotka läksivät vuoden ajaksi opintomatkalle Englantiin. Tämä kokous kulutettiin siis kahvin juontiin ja vapaaseen ajatusten vaihtoon. — 22 p:nä luki hra Juho Leino rva Lydia Suhosen „Aurista" suomentaman artikkelin *„Bileamin aasi"*. — 29 p:nä supistui looshin ohjelma kokoukseen saapuneiden jäsenten vähälukuisuuden tähden siihen, että hra Juho Jahnukainen lausui sepittämänsä aaterikkaan runon *„Raittiudelle"*.

Sarastus Nokialla. Nokian Sarastuksella oli marraskuun aikana kolme kokousta. 1 päivänä pidetyssä kokouksessa puheenjohtaja luki ääneen esitelmän „Jeesuksen Oppi". Keskusteltiin puheenjohtajan alustaman keskustelukysymyksen johdosta: „mikä on teosofien suhde kirkkoon?" Toisessa kokouksessa 15 p:nä oli puhe K. Lindholmilta, „Luonteen kasvatuksesta". Keskusteltiin neiti Mimmi Gustafson'in kysymyksen johdosta: „onko eläimillä karmaa". 28 päivän kokouksessa oli esitelmä puheenjohtajalta, „ajatuksia karmasta". Keskusteltiin A. Koskisen keskustelukysymyksen johdosta: „mitenkä oppi iankaikkisesta rangaistuksesta on päässyt juurtumaan kristinuskoon ja mille perusteelle se on rakennettu?" Luettiin „Teosofian Avainta" ja siitä keskusteltiin. Talven tullessa on yhdistyksemme toiminta käynyt virkeämmäksi ja muutamia teosofian harrastajia on ollut läsnä kokouksissa.

Aura Turussa. Yhdistys alkoi toimintansa syysk. 19 p. ja on siitä lähtien kokoontunut joka maanantai-ilta klo 8 kuten viime talvenakin

ja samassa paikassa Käsityöläisyhdistyksen huoneustossa, Braahekatu 4. On pitkitetty Teosofian avaimen lukemista ja saavuttu sivulle 164. Syysk. 28 p. piti rva Nohrström, joka Helsingistä oli täällä käymässä, esitelmän luomisesta ja värien merkityksestä ylemmillä tasoilla. Osaanotto on ollut laimeampaa kuin viime talvena, kokouksiin on saapunut jäseniä 8—4.

Etsijä Kurikassa. Lokakuun 4 ja Marraskuun 1 ja 15 p:nä oli kokous. Näissä on edelleenkin luettu kirjasta „Kristinuskon salainen puoli" sekä lukemisen johdosta keskusteltu. Marraskuun 21 ja 22 p:nä piti Matti Kurikka täällä kaksi esitelmää: jälkimmäinen esitelmä käsitteli tieteen taistelua kirkkoa vastaan. Esitelmä oli kansantajuinen, ja puhuja sai sen monilla esimerkeillään vielä havainnollisemmaksi, niinpä sekin kohta, missä jälleensyntymistä kosketeltiin, oli niin tajuttavasti esitetty, että jokaisen olisi pitänyt sitä käsittää. Kuulijoita oli noin 150 henkeä.

Aurora Turussa. „Vasta tänä syksynä olemme toden teolla ryhtyneet looshityöhömme — looshimmehan perustettiin niin myöhään keväällä, että kesä jo oli tulossa. Syyskuun ja lokakuun ajalla on kokouksia pidetty tavallisesti torstai-illoin, ja läsnäolijoiden lukumäärä on ollut 7—15. Marraskuusta lähtien pidetään kokoukset keskiviikkoisin. Luemme toht. Hartmannin kirjaa „Valkoinen ja musta magia" (ruots.). Neiti Beda Nyberg on pitänyt kaksi esitelmää looshissa: syyskuussa „Mahaatmeista" ja lokakuusa „Yksi on tarpeellinen". Syyskuun 30 p:nä vieraili luonamme rouva Nohrström, joka piti sangen mieltäkiinnittävän esitelmän „Maailman luomisesta". Olemme hänelle hyvin kiitolliset. Toistaiseksi emme voi ajatella työtä ulospäin, vaan täytyy koettaa perinpohjin perehtyä teosofisiin oppeihin. Ylisihteerin kiertokirje „T. S. looshien tehtävästä" on ollut meille suureksi lohdutukseksi ja iloksi."

Teosofia Mikkelissä. Eräs asianharrastaja kirjotti äskettäin ylisihteerille m. m.: „Kun en tiedä, josko lienette saaneet viestejä teosofisista riennoista Mikkelissä, rohkenen kirjottaa Teille niistä muutaman sanan, koska luulen, että aatteen levenemisen tieto tuottaa teille iloa, kuten kaikille, jotka teosofian totuuksissa ovat löytäneet sielunsa janolle tyydytyksen. Kun noin pari vuotta sitten aloin itse aivan kuin sattuman kautta tutkimaan teosofista kirjallisuutta, luulin, että, lukuunottamatta vaimoani, täällä ei olisi ketään, jolle teosofia olisi tuttua, vielä vähemmin jostakin merkityksestä, mutta tulin pian huomaamaan, että löytyi useita, jotka olivat sitä jo pitemmän aikaa harrastaneet. Sittemmin on *lukijoiden* joukko lisääntynyt — ja alkaa kuulua huhuja, että yksi perhe toisensa jälkeen on alkanut hommata kirjallisuutta tutustuaksensa teosofiaan. Mihin määrin kukin yksilö tulee omistamaan teosofian opastajakseen, sen vastaisuus kyllä näyttää — onhan siinäkin iloa kun on saatu kylvö alueelle."

Zanoni. 5—6 vihko ilmestyy tammikuussa. Emme ole voineet jouduttaa tämän teoksen painattamista, koska se tulee ylen kalliiksi eikä tilaajia ole vielä kuin pieni joukko.

Uusia kirjoja. Tällä viikolla ilmestyy:

Hiljaisuuden ääni. Otteita „Kultaisten Ohjeitten Kirjasta", kääntänyt *H. P. B.* Suomentanut V. H. V. Noin 100 sivua. Hinta 60 p., sid. 1: —, korukansissa 1: 50.

Mitä on kristinusko? Kolme esitelmää pitänyt *Pekka Ervast*: 1. Oliko Jeesus Jumala vai ihminen? 2. Soveltuuko Jeesuksen oppi nykyajan ihmisille? 3. Onko kirkonopilla salainen merkitys? Hinta 75 penniä.

Tietäjä 1908. Korukansiin sidottuna Tietäjä maksaa Smk. 6: —. Korukannet yksin 1: —, postivapaasti 2: 15.

Raphael's Ephemeris vuodelle 1909. Hinta 75 p., postivapaasti 85 penniä.

Pysyvä hinnanalennus. *Bhagavad Gîtâ* eli Herran Laulu myydään tästälähtien alennetulla hinnalla: Smk. 2: — (ennen 3: —) nidotusta ja 3: — (ennen 4: 50) sidotusta kappaleesta. Postimaksut lisään. Samaten: Omatunto 1905, 1906, 1907 à 2: —.

Joulualennus hinnoissa. *Erinomainen tilaisuus.* Varmaan on monta Tietäjän lukijaa, joilla ei ole kaikkia teosofisia kirjoja. Niillä on nyt erinomainen tilaisuus jouluksi täydentää kirjastonsa, sillä se joka lähettää 5 markkaa, saa valita kirjoja itselleen 7 markasta; joka lähettää 10: —, saa kirjoja 15 markan edestä; joka lähettää 15: —, saa kirjoja 23 mkan edestä ja joka lähettää 20: —, saa kirjoja 30 mk:n edestä. Lähetys on tapahtuva joulukuun ajalla, sillä tammikuun 1 p:nä lakkaa tämä erikoistarjous. Alennus koskee kaikkia kirjojamme, paitsi jouluksi ilmestyviä uusia (Hiljaisuuden ääni ja Mitä on kristinusko?). Kirjat lähetetään rahtivapaasti.

Lehti leviämään! Tietäjän lukijoista varmaan jokainen tuntee jonkun henkilön, joka osaa ajatella ja mahdollisesti innostuisi tilaamaan lehden, kun saisi lukea jonkun numeron. Toimitus lähettää mielellään Tietäjän vapaakappaleen näytteeksi, jos sille ilmotetaan tällaisen odottovan sielun osote.

Karma. Maaseutuyhdistykset eivät toistaiseksi voi odottaa ylisihteeriä esitelmöimään. T. k. 13 p:nä hän ollessaan matkalla aiottuun väittelytilaisuuteen lankesi ja — taittoi jalkansa. Tapaturma tullee muutamia viikkoja pidättämään ylisihteerin huoneeseensa sidottuna, mutta toivokaamme, että joku siunaus piilee tämänkin „vastoinkäymisen" takana.

Rauhaisaa joulujuhlaa ja siunausta runsasta vuoden alkavan varrella toivoo kaikille lukijoilleen

Tietäjän toimitus.

Levitköön totuuden puolueeton valo Suomemme joka kolkkaan!

Tammikuun planeettatunnit.

3 p. K:lo	19 p. K:lo	Sunnuntai	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai	Lauantai	11 p. K:lo	27 p. K:lo
0.04	0.11	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	0.08	0.13
1.35	1.38	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	1.38	1.37
3.07	3.06	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	3.08	3.01
4.39	4.34	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	4.38	4.26
6.10	6.01	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	6.07	5.50
7.42	7.27	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	7.37	7.14
9.14	8.55	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	9.07	8.39
9.43	9.28	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	9.37	9.15
10.11	10.01	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	10.07	9.51
10.39	10.33	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	10.37	10.26
11.08	11.06	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	11.08	11.02
11.36	11.39	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	11.38	11.38
0.04	0.11	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	0.08	0.13
0.33	0.44	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	0.38	0.49
1.01	1.17	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	1.08	1.25
1.29	1.49	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	1.38	2.00
1.58	2.22	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	2.09	2.36
2.26	2.54	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	2.39	3.12
2.54	3.26	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	3.09	3.47
4.25	4.53	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	4.39	5.11
5.57	6.21	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	6.09	6.35
7.29	7.49	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	7.39	8.00
9.00	9.16	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	Kuu	Mars	9.08	9.24
10.32	10.43	Kuu	Mars	Merkurius	Jupiter	Venus	Saturnus	Aurinko	10.38	10.48

ASPEKTIT JA PLANEETTATUNNIT.

Tammikuun aspektit 1909.

1. ☽: △☉ ip, △♃ iy, (☿☌♆).
2. „ ✻♆ △☿♅ y, ∠♄ a, ☌♁ ip, (☿☌♅).
3. „ *P*☌ a, ✻♄ ap.
4. „ ☌♀∠, *P*♆ a, *P*♆ a, *P*☉ip/i, *P*♅ i.
5. „ *P*☿ ap, □♄ ip/i, (☉△♃).
6. „ □♁ ap, ✻♃ p, ☌☉ ☌♆ ip, ☌♅ i, (☉☌♆).
7. „ ☌☿ ap, △♁ ip, *P*☿ i, *P*♅ iy, (☉☌♅).
8. „ △♄ ay, □*P*♀ a, *P*♆ ap.
9. „ □♄ ap, △♀ ip.
10. „ □♁ a, (☿✻♁).
11. „ ☌♃ ap/p, ✻♆ p, △♅ ja □☿ ip/i.
12. „ △☉ y, *P*♃ a, □♀ ap, ✻☌ iy.
13. „ ☌♄ ja △☿ ay, *P*♄ ip/i.
14. „ □♆ y/ay, □♅ a, □☉ i.
15. „ *P*♃ a.
16. „ □☿ y, ✻♃ ap, △♆ p, ✻♅ ip, □♄ iy.
17. „ ✻☉ ap, *P*☿ i/iy, (☌△♄, ☉*P*♁).
18. „ △♄, ☌♁ y, *P*☉ ap, *P*♁ p, ✻☿, □♃ ip, *P*♆ i/iy.
19. „ *P*♀ a, ∠☿ iy.
20. „ □♄ ja ☌♀ a, △♃ i/iy, ☌♆ iy.
21. „ ☌♅ ay, ∠☌ ap.
22. „ *P*♀, ☌☉ y, ✻♄ a, *P*♆ ap, ✻*P*☌ p.
23. „ ∠♄ ja ☌☿ a, □♆ iy.
24. „ □♁ p/ip, ✻♀ ip, ☌♃ iy.
25. „ △♆ y, *P*♃ ap/p.
26. „ ☌♄ ja ✻☉ ap, △♁, *P*♇ i, □♀ iy.
27. „ □♆ y, □♅, ✻☿ a.
28. „ □☉ ip, *P*☿ iy, (♀☌♆).
29. „ △♃ y, △♀ a, △♅ ap, ∠♄ ip, (♁□♃).
30. „ □♀ y, *P*☉ a, ✻♇ i, (♀*P*☌, ☌♅).
31. „ △☉ ay, □♃ a, ☌☌ ap, *P*♆ p, *P*♀ ip, *P*♁ ip, *P*♅ i/iy.

Aspekteja ei julaista Tietäjässä ensi vuonna, vaan kehotetaan asianharrastajia hankkimaan itselleen efemeriidit. Sitävastoin tullaan esittämään aspektien tarkempi selvitys.

Oikaisu: Marraskuun vihon viimeisellä sivulla on painovirhe. Joulukuun planeettatunti-taulussa on lauantain sarekkeessa: Aurinko klo 10.33; on oleva: Aurinko klo 10.38.

Uraniel.